TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

ARALIK : 1979

SAYI : 129

ÖNCELİKLE BEKLEDİKLERİMİZ..

1 CUMA

341—24

31 g. 7 Ocak—61 g. 6 Şubat—91 g. 7 Mart—121 g. 6 Nisan

- ✓ Anarşinin Önlenmesi
- ✓ Enflasyon ile mücadele
- ✓ Ekonomik istikrar.
- ✓ İşçi-Memur ayırımı
- ✓ Vergi reformu
- ✓ Yasal Referandum.
- ✓ İşsizlik ve tam istihdam.
- ✓ İleri Sendikal Hakları.
- ✓ Yurtdışındaki işçi sorunları
- ✓ Eğitimdeki temel sorunlar.
- ✓ Yönetime katılma..

DENİZCİER ICFTU İCRA KURULU ÜYELİĞİNE SEÇİLDİ

TÜRK-İŞ HÜKÜMET GÖRÜŞMELERİ DEVAM

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN
ORGANIDIR

ARALIK
1979
SAYI : 129

SAHİBİ :
TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
İBRAHİM DENİZCİER

MÜESSESE
MÜDÜRÜ :
GENEL
TEŞKİLATLANDIRMA
SEKRETERİ
ORHAN ERÇELİK

SORUMLU
YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ :
HÜSEYİN EKMEKÇİOĞLU

İDARE VE YAZIŞMA
ADRESİ :
TÜRK-İŞ
GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER BÜROSU
BAYINDIR SOKAK No. 10
17 91 34 - 18 10 09

DİZGİ VE BASKI :
DEMİRCİOĞLU
MATBAACILIK
17 30 51 - ANKARA

KAPAK VE MİZANPAJ :
GRAFİK STÜDYO S
29 70 46 - ANKARA

içindekiler

TÜRK-İŞ VE HÜKÜMET İLİŞKİLERİ

SAYIN Okurlarımız,

CUMHURİYET tarihimizde ilk defa bir azınlık hükümeti Millet Meclisinden güvenoyu alabilmeyi başarmış bulunmaktadır. Sayın DEMİREL'in Başkanlığında kurularak Sayın Cumhurbaşkanımızın onayını alan Adalet Partisi hükümetinin Millet Meclisinden güvenoyu alması Türk demokrasisinde yeni bir denemenin başlangıcı olmaktadır. Batı demokrasilerinde örneğini sık-sık gördüğümüz ve çeyrek yüzyıldır başarı ile uygulanan azınlık hükümeti modeli ülkemiz için yeni bir denemedir. Bu denemeye başta Cumhuriyet Halk Partisi olmak üzere Millet Meclisinde temsilcisi bulunan bütün partiler 14 Ekim seçimlerinden sonra bilerek şans tanımışlardır.

14 EKİM k ı s m î senato ve milletvekilliği ara seçimleri AP'nin başarısı ile sonuçlanınca, Sayın Bülent ECEVİT Başbakanlıktan istifa etmiş ve bu sonuçlar üzerine AP'nin hükümet olma sorumluluğunu yüklenmesi gerektiğini kamuoyu önünde açıkça ifade etmiştir. Bu beyana siyasi partilerin diğer liderleri de katılınca, Sayın DEMİREL için hükümeti kurmaktan başka bir çare kalmamıştır. Sayın DEMİREL, Millet Meclisinde temsilcisi bulunan siyasi parti liderleri ve partisinin yetkili organları ile yaptığı görüşmelerden sonra, hükümeti kurabileceği sonucuna varmış ve durumu Sayın Cumhurbaşkanına arz ederek, hazırladığı Bakanlar Kurulu listesinin onaylanmasını ve Millet Meclisinden güvenoyu almasını sağlamıştır.

DEMİREL Hükümeti ile TÜRK-İŞ arasındaki ilişkilerin nasıl bir gelişme göstereceği ve TÜRK-İŞ'in Hükümete yapacağı önerilerin nasıl değerlendirilebileceği konusunda söz söyleyebilmek için vakit henüz erkendir. TÜRK-İŞ İcra Kurulu Hükümet Programı hazırlanırken bu programda yer almasını istediği hususları 14 anabaşlık halinde tesbit etmiş ve program hazırlanmadan önce Sayın Başbakan'a resmi bir mektupla ileterek önerileri kamuoyuna açıklamıştır. Bu önerilerden büyük bir bölümünün Hükümet programında yer aldığı, fakat bazı önemli bölümlerin hükümet programında yer almasına imkân verilmediği görülmektedir. TÜRK-İŞ istekleri arasında bulunan, fakat Hükümet Programında yer almadığını tesbit edebildiğimiz bir - iki önemli öneriyi şöylece sıralıyabiliriz :

YÖNETİME katılma, işçi - memur ayırımı konusundaki uygulama kararnamesinin çıkarılması ve diğer bazı prensip önerileri.

TÜRK-İŞ'in bu sayısında Hükümete sunulan önerileri ayrıntılarıyla okuma ve bir değerlendirme yapma mümkün olacaktır. Memurlara sendikal hak verilmesinin de Hükümet programında yer almayışı karşısında, TÜRK-İŞ Hükümet ilişkilerinin çalışanlar yararına nasıl bir gelişme göstereceğini önümüzdeki günlerde hep birlikte göreceğiz.

SOSYAL adaletin yaygınlaştırılması ve sosyal güvenliğin eksiksiz uygulanması görüşünü benimseyen Sayın DEMİREL Hükümetinin, TÜRK-İŞ'le iyi ilişkilere özen göstereceği, göstermesi gerektiği akıldan çıkarılmamalıdır. Dileriz ki, Cumhuriyetimizin 43'ncü hükümeti, çalışma barışını sağlama, işçi - işveren ilişkilerini iyileştirme, anarşiyi kesinlikle önleme, enflasyonu durdurarak, hızını düşürmede başarılı olsun.

ATATÜRK ideallerinden, Anayasaya bağlılıktan sapma göstermedikçe, partizanlığa taviz vermedikçe DEMİREL Hükümeti işçilerin ve kamuoyunun desteğini kazanabilir. Bu umudu taşımak ve yaşamak bile sevindirici olmaktadır.

GERÇEK değerlendirmeleri gelecek günlere bırakarak hükümete başarı diliyoruz.

Saygılarımızla,

TÜRK-İŞ

TÜRK-İŞ İCRA KURULU'NUN HÜKÜMET PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

ECEVİT Hükümetinin istifasından sonra, hükümeti kurmakla görevlendirilen Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman DEMİREL'in, Bakanlar Kurulunu tesbitinden ve Bakanlar Kurulu üyelerinin Sayın Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmasından hemen sonra, TÜRK-İŞ İcra Kurulu yeni hükümete verilmek üzere daha önce hazırlayarak Başbakan'a sunulmasını kararlaştırdığı öneri paketini resmi bir yazı ile Başbakan Süleyman DEMİREL'e iletmiştir.

TÜRK-İŞ İcra Kurulunun 14 Anabaşlık halinde tesbit ettiği önerilerde ilk sırayı; asayişin sağlanması ve anarşi ile mücadele almakta, bunu, sıra ile enflâsyon, vergi adaletinin sağlanması, istikrar, işsizlik istihdam ve çalışma, eğitim, kalkınma, enerji, tarım, konut, kamu iktisadi kuruluşları ve yönetime katılma, dış ticaret ilâç ve motor sanayii, dış politika, hür sendikacılık hareketi ve hükümet ana başlıklarını taşıyan metin kapsamaktadır.

1 — ASAYİŞİN SAĞLANMASI VE ANARŞİ İLE MÜCADELE

Hükümet, ülke ve millet bütünlüğünü tehdit eden, rejimi yıkmaya yönelik bütün çabaların üstüne tam bir kararlılık ve tarafsızlıkla yürümeli, anarşi mihraklarını kurutmalı ve anarşinin önünü kesinlikle almalıdır. İç barış, kardeşlik ve huzur tam anlamıyla sağlanmalı, iç ve dış güvenlik asayiş ve kanun hakimiyeti tedbirleri mutlaka eksiksiz olarak alınmalıdır. Bölücülük, iç ve dış kaynaklı terörist eylemler önlenmeli, aşırı akımların önünün alınması için gerekli yasal tedbirler bir an önce çıkarılmalıdır.

2 — ENFLÂSYON

Enflasyonla etkili bir şekilde mücadele edilmeli, dar ve sabit gelirli yurttaşları büyük ölçüde huzursuz eden enflasyonun durdurulması ve makûl bir seviyeye indirilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır. Spekülâtif kazançları ortadan kaldırarak mal darlığı ve yokluğunu önleyecek üretimi artırıcı yeterli tedbirler alınmalı, temel gıda maddelerinin piyasada zamanında gerektiği kadar bulundurulması sağlanmalıdır.

3 — VERGİ ADALETİNİN SAĞLANMASI

Devletin, vergi politikasında yeni bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu açıktır. Vergi mevzuatının köklü olarak ele alınması yoluna gidilmeli, dar ve sabit gelirli vatandaşların üzerlerindeki ağır vergi yükü hafifletilerek vergi kaçakçılığının önlenmesi yoluna gidilmelidir. Lüks mal ve hizmetlerin vergilendirilmesi sağlanmalıdır. Vergi dilimleri yeniden düzenlenerek asgari geçim indirimi asgari ücret düzeyinde ve vergiden muaf olarak süratle gerçekleştirilmelidir.

4 — İSTİKRAR

Ekonomik istikrarın sağlanması, geniş ölçüde siyasi istikrarın sağlanmasına bağlıdır. Siyasi istikrar bir an önce sağlanmalı ve ekonomik sosyal istikrarı da beraberinde getirmelidir. İmkân israfı kadar zaman israfına da ülkenin tahammülü kalmamıştır. Bürokratik engeller bir an önce kaldırılmalı devlet çarkı süratle ve sürekli bir işlerliğe kavuşturulmalıdır. İdeolojik ve partizan çekişmelere son verilmeli, ülke sorunları ve dar boğazları aşabilmek için milletçe birlik ve beraberlik sağlanarak ciddi bir uygulamaya yönelinmelidir.

5 — İŞSİZLİK, İSTİHDAM VE ÇALIŞMA

Giderek artan işsizliğin toplumda bunalım ve buhranlara sebep olduğu dikkate alınarak işsizliği önleyici ve ciddi çözüm yolları bulucu milli bir istihdam plânı yapılmalı, bazı işkollarında emek-yoğun teknolojiye ağırlık verilerek işsizliği önleyici tedbirler alınmalıdır. Çalışma hayatında çalışma barışını sağlayacak köklü tedbirler alınmalı, çalışanların hak ve menfaatleri korunarak geliştirilmelidir. İşçilerin ve çalışanların reel ücretlerini artırıcı satınalma güçlerini takviye edici önlemler alınmalıdır. Sendikal haklar tam manası ile korunmalı, hür sendikacılık hareketini geliştirecek tedbirlerin alınması yoluna gidilmelidir. Memurlara toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı verebilmek için çareler aranmalı gerektiğinde Anayasa değişikliği yoluna gidilmelidir.

6 — EĞİTİM

En büyük adaletsizlik eğitimdeki adaletsizliktir. Eğitimde imkân ve fırsat eşitliği sağlanarak, eğitim hizmetlerinin bütün yurt sathına adil olarak dağılımı sağlanmalı, kalkınmanın gerektirdiği

•

TÜRK-İŞ İCRA KURULU PROGRAMDA BEKLENEN SOSYAL İÇERİKLİ YASALARA, İŞÇİ - MEMUR AYIRIMINA VE YÖNETİME KATILMA KONUSUNA YER VERİLMEYİŞİNİ ELEŞTİRDİ...

•

DEMİREL VE DENİZCİER DAHA ÖNCEKİ BİR GÖRÜŞMEDE

sayı ve nitelikteki insan gücü için mesleki ve teknik eğitime ağırlık verilmelidir. Üniversiteler önündeki yığılmanın önlenebilmesi mesleki ve teknik öğrenimin cazip hale getirilmesine geniş ölçüde bağlıdır.

Mesleki ve teknik öğretimin cazip hale getirilebilmesi için gerekli görüldüğü takdirde bir Mesleki ve Teknik Öğretim Bakanlığı kurulmalıdır. TRT'nin eğitici yönü ele alınarak ikinci kanal devreye sokulmalı ve bu kanaldan okuma yazma başta olmak üzere eğitici yayınlar yapılmalıdır. TRT'nin tarafsızlığı mutlaka sağlanmalı, örf adet ve geleneklere aykırı yayınlar yapılması önlenmelidir. TRT'nin anayasa dışı ideolojik akımlara araç kılınmasının mutlaka önüne geçilmelidir. İlköğrenim mutlaka 8 yıl'a çıkarılmalıdır.

7 — KALKINMA

Ülkemizin hızlı, dengeli ve güçlü bir biçimde kalkınmasını sağlayacak yatırımlara öncelik verilmeli, ağır sanayi ve temel mallarda devletin öncülüğünde kalkınma stratejisi tesbit edilmeli, enerji ve döviz kıtlıklarını giderici öz kaynaklarımıza bağlı fertler, sınıflar ve bölgeler arasında dengeli bir kalkınma hamlesi bir bütün halinde ele alınmalıdır. İsrafın önlenmesi temel politika olarak düşünülmeli, ekonomik ve sosyal kalkınma birlikte gerçekleştirilmelidir

8 — ENERJİ

Elektrik enerjisi ve yakacak temininideki dar boğazlar, uzun vadeli tedbirlerle aşılmalı, öz kaynaklarımıza dayalı projelere öncelik verilmeli, başlamış yatırımların zamanında ve süratle tamamlanması için çaba harcanmalıdır. Çeşitli enerji ve yakacak kaynaklarının fiyat politikası ve bunlar üzerindeki vergileme ile üretim ve tüketim arasında dinamik bir denge kurulmalıdır. Maden rezervleri ve tüm yeraltı kaynaklarının en iyi şekilde değerlendirilmesi ancak milli ve devletçi bir anlayışla mümkündür. Bu konuda kararlı ve girişimci bir politika izlenmelidir.

9 — TARIM

Ülkemizin halâ nüfusça büyük bir oranının tarım kesiminde çalıştığı ve yaşadığı unutulmamalı, tarımın verimini yükseltici, üretimini artırıcı bir politika izlenmelidir. Toprak, tohumluk, ilâç, gübre, tarım araçları, krediler, araştırma, eğitim, yayın, pazarlama ve değerlendirme konuları bir bütün halinde ele alınıp organize edilmelidir. Tarımda çalışanlar, sosyal güvenliğe kavuşturulmalı, Tarım İş Kanunu mutlaka çıkarılmalıdır.

10 — KONUT

Ülkenin konut açığı, kiraların baş döndürücü şekilde artmasına neden olmakta ve özellikle büyük kentlerde maaşın veya aylık ücretlerin büyük bir kısmı kiralara ayrılmaktadır. Böylelikle beslenme, giyim ve diğer zaruri masraflar kısılmakta, uygarca bir yaşama adeta imkânsızlaşmaktadır. Artan mesken ihtiyacını karşılayabilmek için inşaat maliyetlerinin düşürülmesine toplu konut yapımına hız verilmesine gerek vardır. Kiraları düzenliyecek bir yasa meclisten geçirilmeli ve kiraların makûl ve insaf ölçüleri içinde kalmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

11 — KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI VE YÖNETİME KATILMA

KİT'ler ve iştiraklerinin verimlilik, kârlılık ve modern işletme esaslarına göre organizasyonu ciddiyetle ele alınmalı ve KİT'ler kaynak yaratıcı kuruluşlar haline getirilerek siyasi baskı ve partizanlıktan arındırılmalıdır. KİT'lerde çalışan işçi ve memurların yönetime katılmaları sağlanarak işçilerin ve memurların kârlı kuruluşlarda ortak edilmeleri yoluna gidilmelidir.

12 — DIŞ TİCARET, İLÂÇ VE MOTOR SANAYİİ

Dış Ticaret açıklarının ödeme dengelerindeki bozuklukların giderilebilmesi için çok yönlü ve geniş tabanlı bir politika izlenmeli, ihracatı artırıcı kaçakçılığı önleyici kontrollü bir dış ticaret politikası takip edilmelidir. Ülkemizin en önemli sorunlarından birisi olan döviz darlığını ortadan kaldıracak ve dövize olan ihtiyacı giderecek ciddi bir politika takip edilerek döviz israfının önüne geçilmelidir.

İlaç sanayinde hammadde üretimine ağırlık verilmeli, ilaç enflâsyonu önlenerek ilâç fiyatları objektif kriterlere göre ve insan sağlığına yönelik kalite kontrolüne ağırlık verilerek tesbit edilmelidir. Ülkemizin dışarıya döviz ödemek zorunda kaldığı en önemli konulardan birisi de motor sanayiinin henüz yeterince kurulamamış olmasıdır. TÜRK-İŞ'in de katıldığı DİZEL motorları üretiminin hızla sonuçlandırılması sağlanmalı ve devletçe desteklenmelidir. Bu sanayinin uç üretimi olan kamyon ve otobüs imalinin bu kuruluşça üretilerek pazarlanmasına yardımcı olunmalıdır.

13 — DIŞ POLİTİKA

Uluslararası ortamın gerektirdiği haysiyetli bir dış politika bütün nüanslarıyla ele alınarak yeniden değerlendirilmeli ve insanlığın muhtaç olduğu barış ve huzurun sağlanabilmesi için bağlı bulunduğumuz Uluslararası anlaşmalar çerçevesi içinde etkin rol oynayabilecek bir dıs politika takibi benimsenmelidir.

Ulusal davamız, Kıbrıs meselesinin toplumlararası görüşmelerle süratle çözüme kavuşturulması yoluna gidilmeli, Yunanistan - Kıbrıs meselesini çıkmaza sokmak isterse Yavru Vatan'ın Ana Vatanla bütünleşmesi sağlanmalıdır.

Aktif ve dinamik bir dış politikanın gerektirdiği diplomatik kariyere sahip üstün yetenekli kişilerle dıştaki büyükelçilikler takviye edilmeli, ve Türk Büyükelçilikleri Aristokrasi'nin dar hudutlarından mutlaka çıkarılmalıdır.

14 — HÜR SENDİKACILIK HAREKETİ VE HÜKÜMET

Hür sendikacılık hareketi hürriyetçi demokrasinin siyasi partiler gibi vazgeçilmez temel müesseselerinden birisidir. Bu sebeple, hür sendikacılık hareketi desteklenerek güçlendirilmeli, işkollarındaki ihtilâflar süratle çözüme kavuşturulmalı, toplu iş sözleşmelerinin uzun süre sürüncemede kalması önlenmeli ve yetki ihtilâflarını adil bir çözüme kavuşturacak gerektiğinde işçinin oyuna başvurulmasını sağlayacak yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Hür Sendikacılık Hareketi, ideolojik amaçlara araç kılınmamalı ve güçlü sendikacılığı sağlayabilmek için her işçinin işkolundaki tek sendikaya üye olması, kanunla temin edilmelidir. Böylelikle yetki ihtilaflarında belli bir azalma sağlanarak yetki mücadelesi yüzünden üretimi olumsuz yönden etkileyen hususlar ortadan kaldırılmış olacaktır. Sendikacılık hele hür sendikacılık hareketi müdahele ve kontrol kabul etmeyen bir harekettir. Ancak, devletin otoritesini sarsacak eylemlere vasıta kılınmamalıdır.

1980 MALİ YILI BÜTÇE TASARISI PARLÂMENTODA

Maliye Bakanı İsmet Sezgin düzenlediği basın toplantısında 1980 mali yılı bütçe yasa tasarısının ana hatlarını açıkladı, Sezgin, bütçe tasarısının **739 milyar 100 milyon** lira olarak bağlandığını belirterek, bütçenin temel ilkelerini şöyle anlattı :

«1980 mâli yılı konsolide bütçesi, aşırı fiyat artışlarıyla mücadeleyi başlıca amaç sayan ekonomik kalkınmadaki duraklama ve gerilemeleri gidermeye çalışan, gelir dengesizliklerini önlemeyi amaçlayan, kamu hizmetlerinde ödenek dağılımı dengelerini gözönünde bulunduran bir düşünce içinde hazırlanmıştır.»

Sezgin, 1980 Bütçesi ödemelerinin 344 milyar 200 milyon liralık bölümünün cari hizmetlere, 141 milyar 300 milyon liralık bölümünün yatırımlara ve 253 milyar 600 milyon lirasının da trasfer harcamalarına ayrıldığını söyledi. Bütçe tasarısı, TBMM'ne sunuldu.

ÇALIŞMA BAKANI ERDEMİR, DURUM SAPTAMASIYLA İLGİLİ GENELGEYİ ERTELEDİ

ÇALIŞMA Bakanı Cavit Erdemir, bakanlık görevine başladıktan hemen sonra, Çalışma Genel Müdürlüğü kanalıyla bakanlık örgütüne gönderdiği genelge ile «DURUM SAPTAMASINA İLİŞKİN 6 SAYILI GENELGE»nin ikinci bir emre kadar ertelendiğini bildirdi.

Çalışma Bakanı Erdemir'in, 15 Kasım günü «Çok Acele» kaydıyla yayınladığı genelgede şöyle deniyordu :

Toplu iş sözleşmesi yapma yetkisine sahip sendikanın belirlenmesi amacıyla 30.1.1978 gün ve 6 sayılı yetki saptanmasında durum tesbitine ilişkin Genelge, ikinci bir emre kadar ertelenmiştir

Bu nedenle Bölge Çalışma Müdürlükleri ile İş Müfettişlerince toplu iş sözleşmesiyle ilgili durum tesbiti ve buna ait irade beyanı gibi tüm işlemler yapılamayacaktır.

Gereğini önemle rica ederim.

(İmza)

Cavit ERDEMİR
ÇALIŞMA BAKANI

TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞÜ

Bunun üzerine Çalışma Bakanlığına yazılı başvuruda bulunan TÜRK-İŞ İcra Kurulu, uygulamada sürtüşmelere neden olan bu genelgenin geçici süre kaldırılması yerine, «REFERANDUM» konusunun yasal düzenleme ile çözümlenmesini istedi ve bu düzenlemede daha fazla gecikilmemesini talep etti.

TÜRK-İŞ'in bu yazısında, «DURUM SAPTAMASI»nın, müfettişler nezaretinde yapılmasının, İşçinin iradesini değil, çoğu kez müfettişin siyasi görüşü yönünde tecelli ettiğini ve bu haksızlığın da yakınmalara neden olduğu vurgulandı.

TÜRK-İŞ'in BİR ÖNERİSİ DAHA GERÇEKLEŞİYOR

FEDERAL ALMANYA'DAKİ İŞÇİLERİMİZE OY HAKKI VERİLECEK

FEDERAL ALMAN MAKAMLARI, YABANCI İŞÇİLERE MAHALLİ SEÇİMLERDE OY HAKKI TANINMASINI PRENSİP OLARAK BENİMSEDİ

● ÇIKARILACAK YASA İLE EN AZ ÜÇ YIL ALMANYA'DA BULUNAN İŞÇİLER OY KULLANABİLECEK

FEDERAL Almanya Sendikalar Birliği (DGB) ile Antalya'da yapılan ikili görüşmelerde TÜRK-İŞ hey'etince yenilenen bir isteğin önümüzdeki aylarda gerçekleşmesi olanağı kuvvetlendi.

TÜRK-İŞ ile DGB toplantısında öne sürülen TÜRK-İŞ istekleri arasında Federal Almanya'da çalışmakta olan işçilerimize bu ülkedeki mahalli seçimlerde seçme ve seçilme hakkı tanınması maddesi de yer almış ve bu istek, DGB heyeti tarafından da olumlu karşılanmıştı.

Geçen süre içinde, Almanya'da çalışan yabancılara oy hakkı tanınmasıyla ilgili çalışmaların son safhaya geldiği belirtiliyor.

Alınan bilgilere göre, Federal Almanya Araştırma Bakanlığı adına, dört yıllık bir çalışmadan sonra raporlarını açıklayan bilim adamları grubu da oy hakkı verilmesinin kaçınılmaz olduğunu açıkladı.

İLK BİLİMSEL RAPOR

Almanya çapında ünlü sosyologlar, ekonomistler, psikologlar ve çeşitli bilim adamlarından oluşan geniş bir araştırma grubu dört yıl süreyle yabancı işçiler sorununu inceledi ve konuyla ilgili ilk bilimsel rapor böylece ortaya çıktı.

Raporda, yabancılar politikasının kökünden değişmesi gerektiği belirtildi ve buna paralel olarak yabancıların sosyal, siyasi ve mesleki alanda çıkarlarını koruyabilmeleri için kendilerine mahalli seçimlerde oy hakkı tanınmasının kaçınılmaz olduğu açıklandı. Bilim adamları, Almanya'da en az üç yıl kalmış bir yabancının oy hakkına sahip olabilmesini şart koşuyor.

SİYASİ FAALİYETLER

Alman Araştırma Bakanlığınca resmen açıklanan raporda, ayrıca yabancıların her türlü siyasi faaliyetlerinin de serbest bırakılması isteniyor. Bilim adamları, yabancılar kanunundaki sınırlandırmaların kaldırılmasını ve Almanya artık bir göçmen ülkesi olarak kabul edildiğine göre bu anlayışa uygun yasaların geliştirilmesini istiyor...

Alman Araştırma Bakanlığının raporu, daha önce federal hükümetin, yabancı işçi sorunları uzmanı Heinz Kühn tarafından hazırlanan raporla birlikte önümüzdeki haftalarda parlamentoya getirilecek ve yabancılar politikasındaki değişikliklere esas alınacak.

ACI KAYBIMIZ

BAŞTA CUMHURBAŞKANI OLMAK ÜZERE BAŞBAKAN VE PARTİ GENEL BAŞKANLARI BAŞSAĞLIĞI DİLEDİLER OLAĞANÜSTÜ TOPLANAN TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİNDE «TERÖR ODAKLARINA BU SON İHTARIMIZDIR» DENİLDİ

ASLAN SİVRİ'nin ÖLDÜRÜLMESİ YURT ÇAPINDA BÜYÜK ÜZÜNTÜ YARATTI...

Türk-İş Yönetim Kurulu Üyesi ve
Dok Gemi-İş Başkanı Aslan Sivri öldürüldü

Dok Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyesi Aslan Sivri'nin, 8 Kasım günü İstanbul'da pusu kurularak şehit edilmesi olayı, tüm yurtta büyük bir teessür yarattı ve yayınlanan bildirilerle Sivri'yi hunharca katleden satılmış caniler nefretle kınandı.

KORUTÜRK'ÜN MESAJI

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Sayın Halûk BAYÜLKEN aracılığı ile TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE'ye telefonla intikal ettirilen mesaj'da :

«TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi ve DOK GEMİ-İŞ Genel Başkanı Aslan SİVRİ'nin, silâhlı bir saldırı sonucu öldürülmüş olmasından büyük üzüntü duyduğunu belirten Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK, Merhumun ailesine, mesai arkadaşlarına ve TÜRK-İŞ topluluğuna başsağlığı dileğinde bulunuyor». denildi.

KAHPECE VURULARAK ÖLDÜRÜLEN ASLAN SİVRİ (Yanda) OLAYA BASINDA GENİŞ YER VERİLDİ (Üstte)

DİĞER MESAJLAR

Başbakan Bülent Ecevit,
AP Genel Başkanı S. Demirel,
MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş,
MSP Genel Başkanı Prof. N. Erbakan
CGP Genel Başkanı Prof. T. Feyzioğlu
Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt,
AP. Genel Başkan Yardımcısı Kemal Doğan
AP. Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem
AP. Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Özalp,
Akhisar MHP. Genel Başkan Yard. Ahmet Er,
AP. Rize İl Başkanı Ahmet Kabil,
İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil,
MSP. Genel Başkan Yard. Şevket Kazan,
TBMM, Hayrettin Erkmen,
AP. İstanbul İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk,

Deniş Nakliyat T.A.Ş. Gen. Md. ve Yön Kur. Başkanı Servet Yüce,
Türkiye Odalar Birliği Yön. Kur Başkanı Mehmet Yazar,
Ankara Sanayi Odası Yön. Kurulu Başkanı Yard Alaattin Ceceli,
T. Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Başkanı Hüsamettin Tiyenşan,
T. Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Genel Sekreteri Kürşat Solak,
MESS Başkanı Turgut Özal,
Petrol-İş Genel Başkanı Cevdet Selvi,
Petrol-İş Genel Sekreteri Adem Yılmaz,
Bes-İş Sendikası İcra ve Yön. Kur. adına Genel Başkan Çetin Göçer,
Basın-İş Sendikası adına Genel Başkan Hüseyin Düzgün,
Tarım-İş Sendikası İcra Kurulu adına Genel Başkan Zeynel Irmak,
Sağlık-İş Yön. Kur. Adına Genel Başkan Mustafa Başoğlu,
Türk-Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek,
DYF-İŞ Genel Başkanı Şerafettin Akova
Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Sabri Işık,
Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı Aydın Özeren,
Adapazarı T. Harb-İş Send. Yön. Kur. adına Orhan Büyü,
T. Taşıt Kamu İşverenleri Send. Baş. Hukuk Müşaviri Av. Sancar Bayazıt,
Samsun Likat-İş Şubesi adına Başkan Halim Koyun,
Antalya Likat-İş Şubesi adına Başkan Öztürk Acar,
MTA-İŞ Sendikası Başkanlığı,
Bursa Türk Metal Başkanlığı,
Adapazarı Tes-İş Sendikası İcra Kurulu,
Oleyis Sendikası Genel Sekreteri Tahir Güner,
Karaköy Denizbank Turan Cen,
Genel-İş Genel Yürütme Kurulu,
Şeker-İş Sendikası Kayseri Şub.
T. Birleşik Gıda Sanayi İşçileri Send. Genel Başkanı Ahmet Muşlu,
Topraksu-İş Sendikası Şub. Başk. Osman Toprak, Abdurrahman Duran (Tokat),
Tokat Tarım-İş Sendikası Yönetim Kurulu Adına,
Konya Yol-İş Sendikası Yürütme Kurulu,
Bursa Yol-İş Sendikası İcra Kurulu,
Bağımsız Toprak Su-İş Sendikası İcra Kurulu,
DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar,
Bozkır Türk Metal Sendikası İcra Kurulu ve 153 tutuklu adına Cezaevi Teşkilâtlndırma Sek. Süleyman Özdil, Sekreter Halil Manisalıgil, Başkan Fevzi Atalay,
Tekgıda-İş Sendikası Of Şubesi Başkanı Hızır Çakıroğlu, Sekreter Remzi Kayıkçı,
Ülkücü Teknik Elemanlar Derneği Başkanı Selahattin Baysal ve Güneydoğu Bölgesi Maden İşçileri Sendikası Mazıdağ adına yayınlanan mesajlar ve İbrahim DENİZCİER'e çekilen telgraflarla başsağlığı dileğinde bulundular.

CENAZE TÖRENİ

Silahlı caniler tarafından, görevine giderken şehit edilen TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi ve Dok Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı Aslan Sivri'nin cenazesi, 10 Kasım Cumartesi günü İstanbul'da düzenlenen bir törenle defnedildi.

Tören programı gereğince, Dok Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı Aslan Sivri'nin cenazesi önce, Lâlelideki Sendika Genel Merkezi önüne getirilerek burada saygı duruşunda bulunuldu.

Sivri'nin cenazesi, müteakiben Kasımpaşa büyük camiine getirildi ve öğlen namazından sonra, Kasımpaşa mezarlığında toprağa verildi. Aslan Sivri'nin Cenaze töreninde, Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ, İstanbul Valisi Orhan Erbuğ, bazı siyasi partiler temsilcileri, Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, TÜRK-İŞ Yönetim ve İcra Kurulu üyeleri, TÜRK-İŞ üyesi kuruluşların genel başkanları ve diğer yöneticileri ile kalabalık bir halk topluluğu hazır bulundu.

YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ

Cenaze töreninden sonra, Türk-İş Yönetim Kurulu, İstanbul Bölge Temsilciliği binasında olağanüstü bir toplantı yaptı.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun bu olağanüstü toplantısında, «ülkeyi tümüyle tedirgin eden anarşik olaylar karşısında Türk-İş Topluluğunun bundan sonraki tavrı ve alınması gereken önlemler» saptanarak bir bildiri yayınlandı.

Bildiride, özetle şöyle denildi :

«TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi ve Dok Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı değerli arkadaşımız Aslan Sivri'nin alçakça bir suikast sonucu şehit edilmesi, sıradan bir olay şeklinde geçiştirilemez. Bu cinayetin failleri, en kısa zamanda yaklanarak şaşmaz Türk adaletinin pençesine teslim edilmelidir.

Yüce meclislerimizin parti ve çıkar hesaplarını bir tarafa bırakarak, yurttaşlarımızın can ve mal güvenliğini sağlamaları zamanı gelmiş ve kanımızca geçmiştir. Hür sendikacılık hareketi, seçkin liderlerini anarşinin nizam ve insaf tanı-

ŞEHİT EDİLEN ASLAN SİVRİ, SAĞLIĞINDA BİR SAYGI DURUŞUNDA (Altta)

mayan akıl ve ahlâk dışı canavarca tutum ve davranışına teslim edemez.

Kararlılıkla bir kez daha belirtmeliyiz ki, artık bu olaylara seyirci kalınamaz, kalınmamalıdır. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun bundan önce Rize'de yaptığı toplantıyı takiben de kamuoyuna açıkladığı gibi, terör odaklarına bu son ihtarımızdır. Eğer ihkakı-hak gibi bir durum ortaya çıkarsa, büyük milletimizin bölünmez bir parçası olan TÜRK-İŞ Topluluğunun, anarşi kaynaklarını nasıl mahvedeceği açıkça görülür. Şimdilik susar görünüşümüz, devlet otoritesine, kanun ve nizam hakimiyetine olan sonsuz saygı ve bağlılığımızdan ileri gelmektedir. Oysa, bıçak kemiğe dayanmıştır. Sabrımız taşmak üzeredir. Ülkenin bu buhranlı ve bunalımlı günlerinde yokluğunu daha büyük bir acı ile duyduğumuz ölüm yıldönümünde büyük ATATÜRK'ün, «YURTTA SULH, CİHANDA SULH» ilkesini büyük milletimizin içten benimsediğini onun bir parçası olan TÜRK-İŞ topluluğu çok iyi bilmektedir.

Ülkemizi yokluk, kıtlık ve çeşitli bunalımlardan çıkarabilmenin tek yolu, üretimi artırmaktır. Üretimin artırılması ise, güvenliğin sağlanması ve çalışanın korkusuzca yaşama ve can güvenliğine kavuşmasına geniş ölçüde bağlıdır.

Bu nedenlerle kurulmakta olan yeni hükümetin yurtta iç barışı ve güvenliği sağlamada asla geç kalmamasını, gerekli önlemleri süratle alarak önceliği anarşinin önlenmesine ayırmasını istiyor ve tüm ilgilileri son defa uyarıyoruz. Camiamızın ve büyük milletimizin verdiği şehitler yeter... Yeter diyor, milletimize ve TÜRK-İŞ camiasına başsağlığı diliyoruz.»

İCRA KURULU BİLDİRİSİ

TÜRK-İŞ İcra Kurulu da, olaydan hemen sonra, 8 Kasım günü yaptığı olağanüstü toplantıda, cinayeti kınayan bir bildiri yayınladı.

Bildiride özetle şöyle denildi :

«TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi ve Dokgemi-İş Sendikası Genel Başkanı Aslan Sivri, bugün İstanbul'da sendikasındaki görevine gitmek üzere evinden çıkarken, gözü dönmüş üç saldırganın otomatik silahlarla açtığı ateş sonucu şehit düşmüştür. Hergün bir yenisini yaşadığımız alçaklık örneği bu olayı TÜRK-İŞ Topluluğu adına şiddet ve nefretle kınıyor ve lanetliyoruz.

Fazilet sahibi, üstün nitelikli ve çok değerli bir sendika lideri olan Aslan Sivri arkadaşımıza yapılmış bu saldırı, hiç şüphesiz hür sendikacılık hareketine yönelik yeni bir davranıştır. Bundan önce de çeşitli sendikalarımızın yöneticilerine karşı girişilen menfur saldırılar ve katledilen arkadaşlarımız yanında, bu defa da Aslan Sivri'nin şehit edilmesi, hür sendikacılığa gönül verenleri asla yıldırmayacaktır. O'nun hür sendikacılık hareketindeki arkadaşları sendikacılar olarak, ülkemizde demokrasinin yaşatılması ve korunması için üstlendiğimiz her görevi hiçbir şeyden çekinmeden ve yılmadan bundan böyle de noksansız şekilde yerine getireceğimizden şüphe edilmemelidir.»

ICFTU GENEL KURULU VE TÜRK-İŞ

ULUSLARARASI Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 12nci Genel Kurulu 19 - 25 Kasım tarihleri arasında Madrid'de yapıldı. Bu Genel Kurul, aynı zamanda ICFTU'nun kuruluşunun 30 ncu yıl dönümü olması dolayısı ile de ayrı bir önem ve anlam taşımaktadır. TÜRK-İŞ'i temsil eden başta Genel Başkanımız Sayın İbrahim DENİZCİER olmak üzere, Genel Başkan Vekillerimiz Şevket YILMAZ ve Emin KUL, Türk Harb-İş Genel Başkanı Kenan DURUKAN, ben ve Kutay AKSEL'den oluşan Türk-İş Delegasyonu bu önemli Genel Kurulda geceli gündüzlü çalışarak küçümsenemeyecek sonuçlar aldık. ICFTU'nun kuruluşundan 13 yıl sonra TÜRK-İŞ bu kuruluşa üye olmak imkanını elde etmiş ve 18 yıldır da üyelik vecibelerini eksiksiz yerine getirmiştir. Üye çoğunluğu bakımından 94 ülke arasında 9 uncu sırayı işgal etmektedir. 18 yıldır üye olan TÜRK-İŞ, bu Genel Kurullarda büyük bir olgunlukla bugüne kadar herhangi bir makama talip olmamış, ancak, 18 yıl sonra haklı olduğu mevkiler için talep sahibi olmuştur.

Hür dünyada çalışan 70 milyonu aşkın işçiyi temsil eden bu büyük kuruluşun İcra Kurulu kıtalararası bir dengeleme suretiyle seçilmekte ve Türkiye bu dengelemede Orta - Doğu

ülkeleri arasında yerini korumakta idi. TÜRK-İŞ'in bu Genel Kurulda İcra Kurulu üyeliği için haklı olarak yaptığı talep gerçekten ciddi çalışmalar sonucu ve bütün delegelerin oybirliği ile kabul edilmiş, sonunda da Genel Başkan Sayın DENİZCİER ICFTU İcra Kurulunda görev alan ilk Türk olmuştur. Sayın YILMAZ, Genel Başkanın ilk yedeği sıfatıyla aynı organa seçilmiş bulunmaktadır. Hakları ve yetkileri eşit olan bu seçilme de Sayın Genel Başkanın seçimi kadar önem taşımaktadır. Madrid'de yapılan 12 nci Genel Kurulun en önemli yanı, faşizmden demokrasiye geçen bir ülkenin, yani İspanya'nın, ev sahipliği yapması olmuştur. UGT kısa adı ile anılan İspanya İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Kurul için her türlü çabayı göstermekten geri kalmamıştır. Mükemmel bir kongre salonunda 30 yıl önce ICFTU yu kuranlar ve bugün sendikacılıktan uzaklaşmış bulunanlar bir - iki istisnası ile Genel Kurul'a hitap ettiler. Hür dünyanın karşı karşıya bulunduğu ciddi tehlikeleri, hür dünyayı etkisi altına almaya yoğun çaba gösteren komünizm tehlikesini büyük bir ustalıkla dile getirdiler. Dünyanın 5 kıt'asından Genel Kurula katılan bütün delegeler, bu konuşmaları ibretle ve dikkatle dinlediler.

GENEL KURULDA dikkatle takip edilen konuşmalardan birisi, AFL - CIO temsilcisi Irwing Brown'un yaptığı konuşma oldu. Hem ICFTU'dan hem de ILO'dan çekilerek dengenin komünistler lehine bozulmasına sebep olan Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun temsilcisi ihtiyar kurt George Meany'nin Genel Başkanlığı bırakmasından sonra yeni genel başkan seçilen Kırkland'ın bir mesajını da genel kurulda okudu. Yeni başkan, ICFTU'dan çekilmekle birlikte Latin Amerika ITS'lerine üyeliklerini devam ettiren Amerikan işçi kuruluşlarının ve özellikle AFL - CIO'nun yeniden ICFTU'ya dönme ümidini belirtiyordu. Bu temenni, Genel Kurulda büyük bir ilgiye vesile oldu.

AFL - CIO'nun yakın bir gelecekte ICFTU'ya dönerek, kendileri için boş bırakılan üç İcra Kurulu üyeliğini doldurması ve böylelikle hür dünya sendikacılığında meydana getirilen aksamayı gidermesi beklenmektedir.

TÜRK-İŞ Delegasyonu, Kıbrıs sorunu ile ilgili olarak Necati TAŞKIN kardeşimizin de birlikte hareket ettiği bir önemli karar tasarısının Genel Kuruldan geçmesini başarmıştır. Ayrıca, istihdam ve göçmen işçilerle ilgili önemli karar tasarılarına katkıda bulunmuştur. Sayın Genel Başkanın ICFTU İcra Kuruluna bir Türk olarak ilk kez seçilmesi büyük bir başarı olarak kabul edilmiştir. Madrid'de bu seçimden sonra yaşadığımız sevinci bütün Türk sendikacılarının paylaşacağına yürekten inanıyorum. TÜRK-İŞ'in uluslararası alandaki bu büyük başarısı, Dışişlerimize musallat olan bürokrası için bir ders olacak niteliktedir.

TÜRK-İŞ / ICFTU münasebetleri bundan böyle daha da güçlenerek gelişecek ve hemen o Genel Kurulda edindiğimiz intibaya göre gelişmiş ülkelerin gelişmekte olan ülkelere daha ciddi biçimde yaklaşmalarına vesile olacak. Asya Grubunun (ARO) Madrid'de yaptığı toplantıda Türk delegasyonuna gösterdiği sıcak ilgiyi de belirtmeden geçemem. ARO'ya bağlı bütün Asya ülkeleri Türk delegasyonunu hararetle desteklemişler ve seçimden sonra da kutlama yarışına girmişlerdir. Bu yalnız Asya için değil, Avrupa, Latin Amerika hatta Afrika ülkeleri için de böyledir. ICFTU Genel Kurulunun kabul ettiği 10 yıllık ekonomik ve sosyal planın hür dünya işçilerine yararlı olması en içten dileğimizdir. TÜRK-İŞ şimdi yalnız Türk işçilerinin değil, gelişmekte olan bütün ülkelerin, hatta, bütün yoksul ülkelerin çalışanlarının da sorumluluğunu yüklenmiş durumdadır.

Genel Başkanımızın bu yeni görevi kutlu olsun.

YENİDEN GÖREV BAŞINA GETİRİLEN GENEL BAŞKAN ZEYNEL IRMAK, YÖNETİM KURULU ÜYELERİNDEN BAZILARI İLE BİRLİKTE

TARIM - İŞ'in SEKİZİNCİ OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

GENEL BAŞKANLIĞA YENİDEN ZEYNEL IRMAK GETİRİLDİ.

KONFEDERASYONUMUZA bağlı Türkiye Orman, Topraksu, Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası (TARIM-İŞ)'in Genel Kurulu geçtiğimiz günlerde Ankara'da yapılmıştır.

Üç gün devam eden Genel Kurul sonunda Genel başkanlığa yeniden Zeynel IRMAK seçilmiştir.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık ŞİDE'nin Divan Başkanlığına seçildiği TARIM-İŞ Sekizinci Genel Kurulunda İkinci Başkanlıklara Türk Deniz Ulaş İş Sendikası Genel Başkanı Emin KUL ile Ağaç - İş Sendikası Genel Başkanı Kemal SARISOY getirilmişlerdir.

IRMAK'IN KONUŞMASI :

«EKONOMİK VE TEKNOLOJİK GELİŞMEDE TARIM VE ORMAN İŞYERLERİNE ÖNEM VERİLMİYOR»

Genel Başkan Zeynel IRMAK, yaptığı açış konuşmasında, ülkemizin içinde bulunduğu dış ve iç sorunlar üzerinde durmuş, özetle şöyle demiştir :

özetle şöyle demiştir :

«Ülkemizde en belirgin ve yoğun işçi potansiyeline sahip olan Tarım ve Ormanda çalışanlar işsizlik şansını en çok taşıyanlardır.

Bu da gösteriyor ki, ülkemizin ekonomik ve teknolojik gelişmesinde Tarım ve Orman İşyerlerine yeterince önem verilmemektedir.

İşkolumuzda bugün açık ve gizli işsizlik korkunç rakamlara ulaşmıştır. Geçtiğimiz dönemde onbinlerce işçi gerek siyasal görüşleri ve gerekse bakanlıkların sosyal ve ekonomik bünye çatlaklarından sızdırılan militan kadroların da yardımı ile işten çıkarılmıştır. Siyasi partiler kendi siyasal görüşlerine uygun sendikalar oluşturarak oralara kaydırma eylemine gi-

rişerek işe adam değil, adama iş prensibinin benimsenmesi ile kalifiye eleman sıkıntısı çekilmekte ve ekonomi verimi, bu nedenle hızla bir düşüş göstermektedir.»

Irmak daha sonra, Tarım ve Orman İşkolunun sorunları, Yasası asgari ücret ve işsizlik sigortası yasası üzerindeki görüş lerini de açıklamış, üst kuruluş TÜRK-İŞ'le ilişkileri konusunda geniş açıklamalar yapmıştır.

ERÇELİK : «VERGİ YASASI İÇİN TÜRK-İŞ'İN DİRENİŞ YAPABİLECEĞİNİ SÖYLEDİ

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan ERÇELİK te yaptığı konuşmada, genellikle örgütlenme konusu üzerinde durmuş, TÜRK-İŞ'in ve bağlı sendikaların, bu konudaki çalışmalarını önümüzdeki dönemde hızlandıracağını bildirmiştir.

ERÇELİK bu arada, vergi reformu ve asgari geçim indirimi yasalarının birbirine bağımlı olduğuna da değinerek şöyle konuşmuştur :

«Vergi reformu ve asgari geçim indirimi yasaları birbiriyle bağımlı olarak biran önce çıkarılmalıdır. Bunların gerçekleşmesi için bir yasanın normal hallerde gerçekleşme süresi kadar bekleyeceğiz. Bu sürenin sonunda yasaların çıkmaması halinde TÜRK-İŞ yasal eyleme geçecektir.

TARIM-İŞ Genel Kurulunun birinci gününde ayrıca, Sosyal Güvenlik Bakanı Sümer ORAL, Çalışma Bakanı Cavit ERDEMİR de birer konuşma yapmışlardır.

ERDEMİR konuşmasında çalışma barışının gerçekleşmesi için işyerlerinde güvenin sağlanacağını, çalışanların ve işverenlerin haklarının korunacağını söylemiştir.

Sosyal Güvenlik Bakanı Sümer ORAL da, Kalkınmanın gerçekleşmediği bir ülkede, sosyal güvenlik ve sosyal adaletten söz edilemiyeceğini bildirmiştir.

TARIM-İŞ GENEL KURULUNDA, TUNÇ, ŞİDE, ERÇELİK, KUL VE DİĞER SENDİKACILAR

GENEL KURULA KATILAN DELEGELERDEN BİR GRUP.

İKİNCİ GÜN

Genel Kurulun ikinci gününde konuşan Orman Bakanı Hasan EKİNCİ yaptığı konuşmada Tarım ve Orman İşçilerinin hiç bir sosyal güvenceye sahip olmadıklarını bildirmiş ve şöyle devam etmiştir.

«Bunu düşünerek Tarım ve Orman İşçilerini bağ-kur kapsamı içinde güvenceye kavuşturacağız. Orman işçiliği yurdumuzda en rizikolu işlerden biridir. Orman ve Tarım işçilerinin gerek ekonomik, gerekse sosyal durumlarının düzeltilmesi için gerekli her türlü girişim tarafımızdan yapılacaktır.»

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Cemal Külahlı, Tarım ve Orman İş kanununun mutlaka çıkarılacağını bunun anarşiden sonra hükümet gündeminin ikin ci maddesi olduğunu söylemiştir.

ÜÇÜNCÜ GÜN

Üçüncü gün seçim - lere geçilmiş ve yapılan oy ayırımı sonunuda Genel Başkanlığa yeniden Zeynel IRMAK seçilmiştir.

İkinci Başkanlığa Mehmet ULAŞ, Genel Sekreterliğe Mahmut TELLİ'nin seçildiği kongrede İcra Kurulunun öteki üyelikleri şöyle olmuştur :

Genel Mali Sekreter Maşallah EKEN, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Ahmet Seydi Gündüzalp, Genel Araştırma Sekreteri Salih Kurumlu ve Genel Eğitim ve Mevzuat Sekreteri Celal ÇETİN..

TARIM-İŞ Genel Kurulundan sonra en yetkili organı olan Yönetim Kurulu ise, 2 Aralık 1979 Pazar günü TÜRK-İŞ'te bir toplantı yaparak yeni çalışma programının ana hatlarını saptamıştır.

TES - İŞ BAŞKANLAR KURULU ANKARA'DA TOPLANDI

Genel Başkan ERÇELİK

«POLİTİK ÇIKAR ARACI OLMAKTAN KURTARILMADIKÇA ENERJİ DARBOĞAZI AŞILAMAZ»

Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçi Sendikaları Federasyonu (TES-İŞ) Başkanlar ve Yönetim Kurulu ortak toplantısı geçen ay içinde Ankara'da yapıldı ve toplantıyı bir konuşmayla açan Federasyon Genel Başkanı Orhan ERÇELİK :

«Enerji sektörü sorunları, politik platformda çekişme aracı olmaktan kurtarılamadığı sürece, darboğazlar aşılamaz. Giderek ağırlaşan enerji sorununun ulaştığı boyutlar ve olanaklarımız dikkate alınarak, milli bir plana bağlanmalı, dışa bağımlılıktan kurtulmanın tek yolu olan ağır elektroteknik ekipman sanayii gün geçirilmeden kurulmalıdır,» dedi.

Erçelik, enerji sorunundaki görüşlerini şöyle açıkladı :

«Politik hesaplarını ön planda tutan, bilim ve teknolojiyi ihmal eden, bir anlayışla uygulanan tahdidi kaldırmanın sorunu ağırlaştırmaktan başka sonuç vermediği ve vermiyeceği artık anlaşılmalıdır.

1979 başlarında uyarıları dikkate almayarak tahdidi kaldırmanın bugün nelere mal olduğu ortadadır. Barajlarda su seviyeleri kritik kod altına düşmüş, üretim daralmıştır. Termik santraller periyodik bakımları yapılamıyacak kadar aşırı yükle ve sürekli çalıştırıldıkları için bugün sık sık arızalar yapmaktadır.

Alındığı söylenen yasal tedbirlere rağmen bazı santrallerimiz kömür bulamamaktadır. Bütün bunlar yeni hükümetin gözö - nünde bulundurarak soruna tutarlı ve geçerli çözüm yollarını, kuruluşumuzun da görüşlerini alarak bulmasının kaçınılmazlığını ortaya koymaktadır.»

Federasyon Genel Başkanı ERÇELİK, enerji sorununun çözümüyle ilgili plan ve programların yapılmasında işçilerin de söz sahibi olmasını istemiş, bunun müdahaleci bir tutum sayılmamasını, zira konunun teknik tarafıyla ilgili iddialarının bulunmadığını söyledi ve şöyle dedi :

«Biz, tekniği bilmeyiz ama, bildiğimiz bilimin konusuna giren teknoloji ve ekonomi, siyasal polemik aracı olmamalıdır. Buna izin verilmemelidir. Bir barajın nereye kurulacağı, bilimsel araştırma ve etüd sonucu ortaya çıkar. Su, coğrafya, arazi neye izin veriyorsa, o yapılır. Yoksa politikacının istediği bölgelere baraj kurmayı planlamak, çılgınlık sayılmalıdır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Genel Müdürlüklerimiz, kuruldukları günden itibaren, tarihlerinde karşılaş - madıkları bir başarısız dönem yaşadılar. Bu başarısızlığın tek nedeni, bizzat yönetimdir. DSİ'nin kuruluşundan beri yıllık icra programının yüzde 21'e düştüğü görülmemiştir. Yüzde 85'in altında gerçekleşme oranı yoktur DSİ'nin tarihinde... Bizi de feci şekilde üzen bir tablodur bu sonuç. Çünkü, yüzde 21'lik bir gerçekleşme başarısızlığı, yatırımda, hizmette yüzde 79'luk bir açık, kamu oyu önünde çalışanların da belli bir ölçüde pay almak zorunda bırakıldığı bir sonuçtur... Ama biliyoruz ki, bu başarısızlığın sorumlusu biz değiliz.»

ERÇELİK, enerji sektöründe Genel Müdürlüklerle, TES-İŞ Federasyonu ilişkilerine de değindiği açış konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«Enerji sektöründe Genel Müdürlüklerle ilişkilerimizi, bütün çabalarımıza rağmen, demokratik, çağdaş bir düzeyde tanzim etme olanağını bulamadık.

Genel Müdürlüklerimiz, genel olarak, ülkenin kalkınmasında en önemli sektör olan ve bugün bir darboğaz haline gelen enerji sorununun çözümüyle uğ - raşmadılar. Sendikal güç kullanma yöntemleri yanında, katiyen arzu edilmeyen bir huzursuzluk teşekkül etmişse, sadece ve sadece bu başarısızlığın temelinde yatmaktadır. İşini gücünü bırakmış bir bakanlık, bir genel müdürlük anlayışıyla karşı karşıya geldik.

Bir süre önce yapılan CHP kurultayında, en yetkili ağızdan sayın Ecevit'ten 1,5 yıldan beri dile getirdiğimiz şikayet-

ANKARA'DA TOPLANAN TES-İŞ BAŞKANLAR KURULU ÇALIŞMA SIRASINDA

lerimizin haklı bulunduğunu öğrendik, Sayın Ecevit, özellikle Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı için ortaya koyduğumuz şikayetleri teyit eden bir değerlendirme yapmaktan kendisini alamadı. O nedenle bize yöneltilmiş eleştirilerin geçersizliği bir kere daha doğrulanmıştır.»

Erçelik, ilişkiler konusunda örnekler vererek, kanun, nizam, toplu sözleşme sınırlarının insafsızca çiğnendiğini, bu nedenle de DSİ Genel Müdürünü Mahkemeye vermek zorunda kal dıklarını, ancak bir kaç gün DSİ Genel Müdürünün hakkında kanuni işlem bulunmadığı yolunda basına açıklama yaptığını söyleyerek şöyle demiştir :

«DSİ Genel Müdürü hakkındaki dava yürümektedir. Rize'de TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu toplantısı sırasında Başbakanlık tarafından özel kurye ile gönderilen TÜRK-IŞ Hükumet ilişkileriyle ilgili cevabi raporda, TÜRK-İŞ'in kamu yönetiminden şikayetleri konusunda haklı olduğuna en sivri örnek olarak DSI Genel Müdürü hakkında bakanlığın yaptığı incelemelerde iddiaların doğruluğu tesbit edilmiş ve Başbakanlık tarafından iki muhakkikin görevlendirildiği yolunda resmi açıklama bulunmaktadır.

İşkolu, Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri a ç ı l ı r k e n ç o k b o z u k bir ilişkiler düzeyi içersinde bulunduğumuzu, böyle bir tabloda sağlıklı müzakere yapmanın imkansız lığına ve enerji sektöründe çok ciddi mücadelelerle karşılaşılacağına dikkati çekerek, masa başında karşılıklı anlayışla müzakereye oturmak istiyoruz. TÜRK-İŞ, Hükümet toplantısın da ihtiyaçlarımız şunlardır, dedik... Zamanın sayın Başbakanına ve 12 bakanına. Bugün tekrar ediyorum. Yeni hükümetin bakanı, şayet değiştirilecekse Genel Müdürleri, yani en sorum lular bilmelidirler ki, ülke gerçeklerini dikkate alan bir anlayışla Toplu sözleşmelerimizi masa başında başlattık, masa başında bitirmek istiyoruz. Ama kimsenin hayır diyemiyeceği ölçülü isteklerimize çeşitli sebeplerle mazeretler beyan ederek, bizi mücadeleye mecbur bırakan bir tablo ile karşılaşır sak, Yönetim Kurulumuzun aldığı kararlar varlığını sürdürmektedir.

Dün, yani 1978'de çok dikkatli ve dengeli olmağa gerek duy duk. Bu dönem o derece dikkatli olmayabiliriz. Enerji sıkıntısı had safhadadır, aman ekonomiyi büsbütün tahrip etmiyelim diye sessiz kalamayız. Çünkü hep biz sorumluluk içersinde kaldık. Geçtiğimiz dönemde asıl sorumlular, başta bakanı, genel müdürleri bir yöneticinin sorumsuzlaşabileceğini ne kadar tahayyül edebilirseniz, o derece sorumsuzlaştılar. Özellikle söylüyorum, önümüzdeki devre yeni hükümet, yeni kadrolar bizim çalışma ilkelerimizi ve anlayışlarımızı sureti katiyede etkilemez.

Yurtsever anlayışımıza, karşılık görürsek, barış içinde masa başında sözleşme biter. Değilse, ülke çıkarlarını düşüne düşüne, düşünemez hale geldik diyerek sorun çözmeğe mecbur kalabiliriz. Bu ikazımızın bir tehdit olarak değil, hüsniniyetle kabul edileceği inancını taşıyorum.»

TÜRK-İŞ'in yeni hükümete verdiği istekleri belirleyen muhtıraya da değinen TÜRK-İŞ Teşkilâtlandırma Genel Sekreteri ve TES-İŞ Federasyonu Genel Başkanı Orhan ERÇELİK, sözlerini şöyle sürdürmüştür :

«Geçmiş yıllarda da TÜRK-İŞ yeni hükümetlere ya da hükümet görevde iken karşılaşılan sorunlarla ilgili olarak hükümete muhtıralar verir, isteklerini, taleplerini uygarca yazılı olarak iletirdi. Türkiye'de siyaset çarkı nasıl işliyor, hepimiz biliyoruz. Bunun takipcisi olmada TÜRK-İŞ olarak kararlıyız.

TÜRK-İŞ gibi bir milyon 823 bin üyesi olan, neresinden bakılırsa bakılsın demokratik anayasal kuruluşlar iiçnde en dinamik yapıya sahip olan ve dolayısıyla bu ölçüde topluma karşı sorumlulukları bulunan bir kuruluş sadece isteklerini yazılı ya da sözlü iletmek, onların değer ve takdir ölçülerine paralel olarak da gerçekleştirebildikleriyle ihtiva etmek durumunda bir kuruluş değildir.»

ÇANKIRI'LI DEMİRYOLCU İŞÇİLERİN HİZMETLERİ BİRLEŞTİRİLİYOR

DYF-İŞ'i oluşturan kuruluşlardan Çankırı Demiryolu İşçileri Sendikası Başkanı Sebahattin GÜRDAL, yeniden göreve getirilmiş olmaktan dolayı duydukları mutluluğu açıklarken, «Yeni dönemdeki çalışmalarımızın başta gelen ilkesi üyelerimize daha yararlı hizmetler vermektir» dedi ve şunları ekledi :

«Yapacağımız çalışmalar arasında, ö z e l l i k l e üye arkadaşlarımızın hizmetlerinin birleştirilmesi sorununa önem verilecektir. Üzerinde titizlikle durmaya karar verdiğimiz bu önemli sorunu çözümlediğimiz taktirde, emekliye ayrılma zamanı gelen arkadaşlarımızın SSK ile herhangi bir pürüzleri kalmayacak ve işlemleri gereksiz yere uzamamış olacaktır»

Resim Gürdal'ı yürütme kurulu üyesi mesai arkadaşlarıyla birlikte gösteriyor.

TÜRK-METAL SENDİKASI MESS'LE GRUP SÖZLEŞMESİ YAPIYOR.

MUSTAFA ÖZBEK : «BU SÖZLEŞMEDEN, 30 İŞYERİNDEKİ 10 BİN ÜYEMİZ YARARLANACAK.»

TÜRK - METAL Sendikası ile Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS) arasında grup sözleşmesini amaçlıyan müzakerelere başlandı.

TÜRK-İŞ Genel Merkezinde 26 Kasım günü başlanan grup sözleşmesi müzakeleri dolayısıyla bir tören düzenlendi ve açış konuşmasını yapan Türk-Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa ÖZBEK, grup sözleşmesi ana ilkelerinin MESS yetkililerine verildiğini açıkladı.

Grup sözleşmesinden 30 işyerinde çalışan yaklaşık 10 bin işçinin yararlanacağını da sözlerine ekliyen Genel Başkan ÖZBEK, basın mensuplarının da izlediği müzakerelerin açılışında şunları söyledi :

«TÜRK METAL Sendikası olarak, MESS'e bağlı ve özel sektörün son derece önemli yaklaşık 30 işyerinde çalışan 10 bin üyemiz işçi için Grup, Sözleşmesi aktedeceğiz. Bu Grup sözleşmesinin ana ilkeleri, Sendikamız Genel Başkan Vekili ve Toplu Sözleşme Dairesi Başkanı Ergül ÖZŞAHİNER'in Başkanlığında kurulan bir Komite tarafından tesbit edilmiştir. Bunu, MESS yetkililerine sunacağız. Böylece, Grup sözleşmesine ilişkin görüşmelerimiz de resmen başlamış bulunmaktadır.

Tesbit ettiğimiz ana ilkeler şunlardır :

— İşçilerimizin sosyal ve ekonomik hakları, günümüzün koşulları gözönünde tutularak, daha iyi ve ileri bir seviyeye getirilecektir.

— İş güvenliği daha teminatlı bir şekle bağlanacaktır.

— Çalışma koşullarının daha düzenli ve ilişkileri güçlendirici, karşılıklı saygı ve sevgiyi pekiştirici bir özellik ve nitelikte olması sağlanacaktır.

ÖRNEK YAPI KOOPERATİFİNİN ÖRNEK ÇALIŞMASI

Geçen yıl, Çankırı Demiryolu İşçileri Sendikası'nın önderliği altında kurulan «Örnek Yapı Kooperatifi»nin çalışmaları SSK Genel Müdürlüğü'nce de taktirle karşılandı. Kooperatif Başkanı Kadir Akgün'ün verdiği bilgiye göre, 30 ortağı bulunan kooperatifin 3 bloklu sitesinin temeli geçtiğimiz Şubat ayı içinde atıldı ve çok kısa bir sürede kaba yapımı tamamlandı. Şimdiye kadar kurulan 2 kooperatif sayesinde 50 Çankırılı işçinin daire sahibi olduğunu belirten Akgün, bundan sonraki çalışmalarımız yeni konutlar yapabilmek için girişimlere geçmektir» dedi.

Resim Örnek Yapı Kooperatifi'nin yaptırmakta olduğu apartman bloklarını göstermektedir.

TÜRK METAL VE MESS ARASINDA BAŞLAYAN GRUP SÖZLEŞMESİ GÖRÜŞMELERİNDE TARAFLAR İLK TOPLANTIDA.

— Üretimin artması ve işveriminin yükselmesi için işçi - işveren ilişkilerinde koordinasyonu sağlayıcı, iş barışının sürekliliğini temin edici hususlara ağırlık verilecektir.

Ülkemizin içinde bulunduğu sosyo - ekonomik koşulların hangi boyutlarda olduğunun gerek tüm ülkeler ve gerek Türkiyemiz yönünden çok kritik günler yaşadığımızın bilincindeyiz. Sanayimizin içinde bulunduğu dar boğazların ağırlığına da müdrikiz. Tüm çalışanlarımızın durumu ise, gözler önündedir ve maalesef hiç de iç açıcı değildir.

Bu acı gerçekler ortamında başlanan Grup sözleşmesinin hem işverenler ve hem biz çalışanlar yönünden olumlu bir sonuca bağlanması samimi dileğimizdir.

Ancak, 20 nci Yüzyılın son çeyreğini yaşadığımız bir dönemde işçi - işveren ilişkilerinin sadece sosyal ve ekonomik hakların sağlanmasından ibaret olduğunu düşünemeyiz. İşveren, ucuz emekle çok kazanmak hırs ve alışkanlığını artık bırakmak zorundadır. Daha iyi yemek, giyinmek, daha güvenli yaşamak, çoluk - çocuğumuzu yarın endişesinden kurtaracak sosyal güvencelere kavuşmak, kısaca insanca yaşamak biz çalışanların da doğal hakkıdır.

Bu doğal haklarımızı almak için yasalar çerçevesinde mücadele edecek, uygar bir tartışma ortamında görüşmeler yapacağız. Hemen belirteyim ki, işçilerimizin kutsal alınterlerinin karşılıklarının alınması yolundaki kararlılığımızdan asla taviz vermiyeceğiz.»

MESS Başkanı Turgut ÖZAL da, törende bir konuşma yaptı ve grup sözleşmesinin yararlarından bahsetti.

Turgut ÖZAL, bu arada sağlıklı bir sözleşme yapılırken, tüketicinin de gözönünden uzak tutulmaması gerektiğini belirtti.

Görüşmelere daha sonra devam olunması kararlaştırıldı.

HAYDARPAŞA Demirspor Güreş Takımı Polonya'da düzenlenen serbest güreş turnuvasında şampiyon oldu. Varşova'da yapılan karşılaşmalarda Polonya'nın ünlü güreşçilerini dize getiren güreşçilerimiz bu arada Pnasnysz kasabasındaki güreşleri de kazanarak büyük başarı elde ettiler. Resimde Haydarpaşa Demirspor Güreş Takımı'nı, çalıştırıcısı Necdet Uçar ile birlikte görmektesiniz.

sendikalardan haberler...

TEZBÜRO - İŞ, GÜNEYDOĞU TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİNDE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ İMZALADI

Bir süre önce Tezbüro-İş Sendikasında örgütlenen Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birliğinde çalışan işçiler adına toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

İmzalanan toplu sözleşme ile işçilere ileri derecede ekonomik haklar yanında çeşitli sosyal haklar da sağlanmıştır.

İki yıl için geçerli toplu sözleşme ile, işçilere, 10 bin 500 lira ücret zammının yanında, yılda 5 maaş ikramiye, günde 50 lira yemek yardımı, ayda bin lira aile yardımı, 150 lira çocuk yardımı ve her yıl için 80 gün kıdem tazminatı verilmesi karara bağlanmıştır.

TEZ BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI UĞUR BATMAZ FİET'İN GENEL KURULUNA KATILDI

Tezbüro - İş Sendikası Genel Başkanı Uğur BATMAZ, Uluslararası Ticaret, Banka ve Büro İşçileri Federasyonu (FIET)'nun 19 ncu Dünya Genel Kuruluna katılmıştır.

Venezüella'nın başkenti Caracas'da yapılan Genel kurulda, işkolunun sorunları ve bunların çözüm yolları üzerinde durulmuş ve Genel Kurul 5 gün sürmüştür.

Uğur BATMAZ, FIET Genel Kurulundan sonra Washington'a geçerek, Amerikan Ticaret ve Büro İşçileri Sendikası (IFCW) yöneticileri ile de görüşmüştür.

Maden Federasyonu Genel Başkanı ÖZER :

«TÜRKİYE, MADENCİLİK KAZALARINDA DÜNYA'DA İLK SIRAYI ALIYOR»

MADEN Federasyonu Genel Başkanı Kemal ÖZER, Türkiye'nin madencilik işkolunda meydana gelen iş kazaları yönünden, dünyada birinci sırayı aldığını söyledi.

ÖZER, bu konuda verdiği demeçte, maden reformu yasasının çıkarılması gerektiğini kaydederek, görüşlerini şöyle açıkladı : «Madencilik işkolunda ortaya çıkan iş kazaları yönünden Türkiye, dünyada birinci sırada yer alıyor.

MUSTAFA BAŞOĞLU ZONGULDAK SEMİNERİNDE KONUŞURKEN

SAĞLIK - İŞ SEMİNERİ ZONGULDAK'TA YAPILDI

«Ekonomik Kalkınmada Sendikaların Rolü» adlı tartışmalı bu seminerde, şu konular görüşüldü :

- SENDİKALAR VE EKONOMİK KALKINMA (Doç. Dr. Ömer AKSU İst. İktisat Fak. Öğr. Üyesi) Konunun devamı ve tartışma
- SOSYAL GÜVENLİK VE SSK UYGULAMASI (Ömer EMRE) Konunun devamı ve tartışma
- TOPLU SÖZLEŞME DÜZENİ ÜCRET VE GELİR POLİTİKASI (Prof. Dr. Sabahattin ZAİM İst. İkt. Fak. Öğretim Üyesi) Konunun devamı ve tartışma
- TÜRK İŞÇİ HAREKETİ - TÜRK-İŞ VE KARŞI KURULUŞLAR (Doç. Dr. Süleyman ARSLAN) Konunun devamı ve tartışma
- ENDÜSTRİYEL DEMOKRASİ VE YÖNETİME KATILMA (Doç. Dr. Ömer AKSU İst. İkt. Fak. Öğretim Üyesi) Konunun devamı ve tartışma

ZONGULDAK SEMİNERİNİ İZLEYEN İŞÇİ TEMSİLCİLERİNDEN BİR GRUP

AET ÜLKELERİNDEKİ TÜRK İŞÇİLERİNİN SAYISI 587 BİNİ BULDU

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ülkelerinde 587 bin Türk işçisinin çalıştığı, bunların % 20 sini de kadınların oluşturduğu belirlendi.

Türk işçilerinin sanayi kesiminde değişken ve yükselme imkânları sınırlı «Bant» sistemlerinde ağır ve tehlikeli maden ocaklarında sosyal statüsü ve geliri düşük sektörlerde özellikle yapı iş kollarında çalıştıkları belirtildi.

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Nusret EKİN'in yaptığı bir araştırmaya göre, AET ülkelerinde çalışan 587 bin işçinin yüzde 20 lik bir bölümü kadın işçilerden oluşuyor.

İSLÂM ÜLKELERİNDE 75 BİN İŞÇİMİZ ÇALIŞIYOR

İslâm ülkelerinde çalışan Türk işçileri sayısının geçen yıla oranla artış gösterdiğini belirten yetkililer, bu ülkelerde çalışan işçilerimizin sayısının 75 bine ulaştığını söylediler. Türk işçilerinin en yoğun olduğu ülke nin ise 35 bin kişi ile S. Arabistan olduğu bildirildi.

Yurt dışında çalışmaya giden işçilerimizin bir çok problemlerle karşılaştığını söyleyen yetkililer, gönderilecek işçilerin seçiminde, gidecekleri ülkenin sosyal, siyasal ve iklimsel şartlarının gözönünde tutulması gerektiğini söylediler. Özellikle, İslâm ülkelerinde bu tip ayrıntıların çok önemli olduğu, bu nedenle de İslâm ülkelerinin Güneydoğu bölgemizde yaşayan Türk işçlerini tercih ettikleri belirtildi. Yetkililerce, bu bölgemizden İslâm ülkelerine çalışmaya giden Türk işçilerinin, iklimsel özelliklerindeki benzerlik nedeniyle daha çabuk intibak ettikleri belirtildi. Yetkililer, bu bölgemizden İslâm ülkelerine çalışmaya giden Türk işçilerinin iklimsel özelliklerindeki benzer lik nedeniyle daha uyumlu çalıştıklarını ifade ediyorlar.

İslâm ülkelerindeki Türk İşçileri

ÜLKE	1978	1979
Libya	27 bin kişi	30 bin kişi
S. Arabistan	30 bin kişi	35 bin kişi
Irak	1.500 kisi	3 bin kişi
İran	4.500 kişi	2 bin kişi
Kuveyt	3.500 kişi	3.500 kişi
Bahreyn	1.500 kişi	1.500 kişi

ICF GENEL MADRİD'T

- **TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI İBRAHİM DENİZCİER ICFTU İCRA KURULU ÜYELİĞİNE SEÇİLDİ**
- **TÜRK-İŞ DELAGASYONUNUN ÖNERİLERİ KABUL EDİLDİ**

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) nun 19 Kasım'da Madrid'de başlayan Genel Kurul çalışmaları sona ermiş ve Genel Kurul büyük bir törenle kapanışını yapmıştır.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier Uluslarası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) İcra Kuruluna asil üye olarak seçilmiştir. 18 yıldan beri ICFTU'nun üyesi bulunan TÜRK-İŞ'in uluslararası alanda kazandığı bu büyük başarı, dünya çapında geniş yankılar uyandırmıştır. İbrahim Denizcier'in asil İcra Kurulu üyeliğine seçildiği bu Genel Kurulda, TÜRK-İŞ Delegasyonu yoğun bir mesai harcamış ve yapılan çalışmalar sonucu, Genel Başkan Denizcier'in İcra Kurulu asil üyeliğine seçilmesi uluslararası bir başarı olarak nitelendirilmiştir.

IFCTU İcra Kurulunun birinci yedek üyeliğine de TÜRK-İŞ Genel Başkan Vekili ve TEKSİF Sendikası Genel Başkanı Şevket Yılmaz seçilmiş bulunmaktadır. ICFTU Anatüzüğüne göre, birinci yedek üyeler de asil İcra Kurulu üyeleri gibi toplantılara katılma, görüş belirtme ve oy verme hakkına sahiptirler. Genel Başkan Denizcier, ICFTU İcra Kurulu asil üyeliğine seçildikten sonra, Madrid'de yapılan ilk İcra Kurulu toplantısına Şevket Yılmaz'la birlikte katılarak, İcra Kurulunda bir konuşma yapmıştır. Bu konuşmasında ICFTU İcra Kuruluna ilk defa bir Türk'ün seçilmiş bulunmasının önemini anlatan Denizcier, TÜRK-İŞ'in hür sendikacılık hareketine yaptığı katkılardan kısaca söz etmiştir.

TÜRK-İŞ DELEGASYONUNUN KARARLAR KOMİTESİ'NE YAPTIĞI ÖNERİLER GENEL KURULCA KABUL EDİLDİ...

Diğer taraftan, İbrahim Denizcier, Şevket Yılmaz, Emin Kul, Kaya Özdemir, Kenan Durukan ve Kutay Aksel'den oluşan TÜRK-İŞ Delegasyonunun Kararlar Komitesi'ne yaptığı öneriler benimsenmiş ve bu öneriler Genel Kurulca da kubul edilmiştir. Özellikle Kıbrıs konusunda Genel Kurulun kabul ettiği karar tasarısı büyük önem taşımakta ve Kıbrıs sorununun ancak toplumlararası görüşme ile ve Makarios - Denktaş anlaşması çerçevesi içinde çözümlenebileceği hükme bağlanmıştır. ICFTU yeni İcra Kurulu, Kıbrıs sorununun çözümünde alınan bu karar çerçevesinde hareket edecektir.

Göçmen işçiler sorunu ile istihdam sorunu da Genel Kurulda ayrı ayrı ele alınarak, 10 yıllık bir ekonomik ve sosyal kalkınma planı çerçevesi içinde ağırlıklı bir biçimde değerlendirileceği yönünde karar altına alınmış bulunmaktadır. Göçmen işçilerin ücret garantileri, işçilerin ve çocuklarının eğitim sorunları insancıl açıdan değerlendirilerek, kısa zamanda çözüme kavuşturulması için yoğun bir çaba harcanacaktır. Dünyadaki açlık ve işsizlik tehlikesinin giderek arttığı, bu nedenle istihdama öncelik verilmesi, gelişmekte olan ülkelerin yatırım hızlarının artırılması ve gelişmiş ülkelerin gelişmekte olan ülkelere teknoloji yardımları, sermaye yatırımları ve karşılıksız bağışlarının gelişmekte olan ülkelerin isteklerine uygun ve da-

ICFTU
GENEL
KURULUNDAN
ÇEŞİTLİ
GÖRÜNTÜLER

-TU KURULU E YAPILDI

- KIBRIS KONUSUNDA EN OLUMLU KARAR ICFTU GENEL KURULUNDA ALINDI
- GENEL SEKRETERLİĞE YENİDEN OTTO KERSTEN SEÇİLDİ

ICFTU İCRA KURULU 1. YEDEK ÜYELİĞİNE SEÇİLEN ŞEVKET YILMAZ, ICFTU GENEL SEKRETERİ OTTO KERSTEN İLE GÖRÜŞÜRKEN (Üstte)

ha adil bir biçimde verilmesi bu karar çerçevesi içinde değerlendirilmiştir.

ICFTU GENEL SEKRETERLİĞİNE OTTO KRESTEN, GENEL BAŞKANLIĞA DA PİPİ NARAYAN SEÇİLDİLER...

12 nci ICFTU Genel Kurulunda yeni seçilen İcra Kurulu üyeleri, Genel Başkanlığa Malezya Konfederasyonu Başkanı Pipi Narayan'ı yeniden ve oybirliği ile seçmişlerdir. Asyalı bir sendikacı olan Narayan, 1949 yılında ICFTU'nun kuruluşunda da hazır bulunmuş nadir sendikacılardan birisidir. Narayan, Genel Başkanlığı 4 yıl süre ile yapacaktır. Diğer taraftan, ICFTU Genel Kurulu, Genel Sekreterliğe TÜRK-İŞ Delegasyonunun da desteklediği Otto Kersten'i 4 yıl süre ile yeniden seçmiş bulunmaktadır. Alman asıllı bir sendikacı olan KERSTEN, ICFTU Genel Sekreteri olmadan evvel Alman İşçi Sendikaları Birliği (DGB) nin dışilişkiler müdürlüğünü yapmakta olup, uluslararası bir üne sahip bulunmaktadır.

ECEVİT, DENİZCİER'İ KUTLADI

CHP Genel Başkanı Bülent ECEVİT, ICFTU İcra Kurulu üyeliğine seçilmesi dolayısıyla bir mesaj göndererek, TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER'i kutladı.

Ecevit, mesajında, «Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu İcra Kurulu üyeliğine sizin ve yedek üyeliğe Sayın Şevket YILMAZ'ın seçilmenizden sevinç duydum.

Bu vesileyle ve ayrıca ICFTU Konfederasyonunun Madrid'de yaptığı son genel kurul toplantıısnda, Kıbrıs konusunda alınan karar dolayısıyla sizi kutlarım.

Başarı ve esenlik dileklerimle saygılar sunarım.»

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER de, gönderdiği cevap yazısında, CHP Genel Başkanı Ecevit'e teşekkür etmiş ve isteği üzerine, ICFTU Genel Kurulunda onaylanan TÜRK-İŞ'in Kıbrıs sorunuyla ilgili karar metnini kendisine göndermiştir.

1980 YILINA GİRERKEN

EROL AYKAŞ
TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERLİK DANIŞMANI

Grevli ve toplu iş sözleşmeli sendikacılık dönemine 1963 yılında girdik. Ondan önce bir yığın sorunumuz vardı, ondan sonra bir yığın sorunumuz oldu. Yıllarca bir kısır döngünün içinde çabalayıp durduk. Liderler, partiler, iktidarlar geldi, gitti değişti. Gene geldi, gene gitti ve sorunlar azalacağına çığ gibi büyüdü.

Onbeş yıl önceki dilek, istek ve şikâyetlerimiz bugün de tazeliğini koruyor. Birkaçını hatırlamaya çalışalım. Neler diyorduk?

— Fiyat artışları durdurulmalı veya dondurulmalıdır. İşçi ücretleri enflasyonun gerisinde kalmamalıdır. Zamlar yapılırken önlemler alınmalı, dar gelirli işçiler zamların yükü altında bırakılmamalıdır. Fiat kontrol mekanizması etkınleştirilmelidir.

— Genel enerji planı gerçekleştirilmeli, enerji buhranına kesin çözümler getirilmelidir.

— İşçi, memur ayırımı yılların tartışması haline gelmiştir. Bu sorun, yılan hikâyesi gibi daha çok uzatılmadan bitirilmelidir.

— En az geçim indirimi vergi dışı bırakılarak verginin malî güce göre alınması için gerekli yasa değişikliklerine gidilmelidir. Vergi kaçakçılığı önlenmelidir.

— Kira ve konut sorunu orta ve dar gelirli grupların en önemli sıkıntısıdır. Bu konuda köklü önlemler alınmalıdır. Geçerli ve kalıcı bir konut politikası izlenmelidir.

— İşçi emeklileri arasmda adaletsizlikler vardır. Bu adaletsizlikleri giderici yasal önlemler alınmalıdır.

— Siyasi partiler, iktidarlar, sendikaların içişlerine karışmamalı, hükümetler sendikacılık konusunda müdahaleci olmamalıdır.

— Kamu kuruluşlarında partizanlığa son verilmeli, bu kuruluşlar siyasi amaçlara hizmet aracı olarak kullanılmalıdır.

— Sosyal içerikli bir kısım yasalar süratle çıkarılmalıdır. Bu arada İYAK (İşçi Yardımlaşma Kurumu) daha çok geciktirilmeden gerçekleştirilmelidir.

Bu listeyi daha fazla uzatmak mümkündür. Ama bir fikir verebilmek için en önemlilerinden örnekler sunmanın yeterli olacağı inancındayım.

Şimdi sormak lâzımdır? Yukarıda kısaca sıraladığımız sorunlardan hangisi tatmin edici bir çözüme ulaştırılabilmiştir. Hiç biri... Üstelik bunların üzerine tuz biber ekercesine kocaman bir «anarşi ve terör» olayı eklenmiştir. Hem de her gün daha geniş boyutlara ulaşarak...

1963 yılından bu yana bir düzüne hükümet gelmiş, geçmiştir. Çeşitli parti veya partiler iktidar olmuştur. Ama sorunlarımız hala ortadadır ve çözüm beklemektedir.

Onbeş yılda durum budur. O yaptı, bu yapmadı tartışması gereksizdir. Hiç biri yapmamıştır. İşçiler sadece oy makinesi gibi görülmeye çalışılmış, sorunlar geçiştirilmiştir.

1979 yılına veda ettiğimiz bir sırada işçiler bakımından durum, yukarıdaki gibidir. Çocuk yılı olarak benimsendiğimiz bu yılda çocuklara da hiç bir şey verebildiğimizi sanmıyorum.

Bugüne kadar böyle gelmiştir, bundan sonra da böyle gidecektir diye düşünmek doğru değildir. Kötümser olmaya gerek yoktur. Önemli olan iyiye, güzele yönelirken gidişteki hızı da unutmamaktadır.

Yeni yıla yeni bir umut ve yeni bir heyecanla giriyoruz. 1979 yılı tüm kötü davranışların sonu olsun. 1980 yılı mutlu ve kutlu olsun.

ICFTU, kamboçya,ya maddi yardımda bulundu

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) büyük bir açlık sorunuyla başbaşa kalan Kamboçya'ya maddi yardım yapmıştır.

ICFTU tarafından yapılan girişimler sonucu, UNICEF ve Uluslararası Kızılhaç örgütleri Kamboçya'ya 25 er bin dolar yardım sağlamıştır.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan ICFTU Genel Sekreteri Otto Kersten şunları söylemiştir :

«Son birkaç yıl içinde kara günler yaşayan ve 8 milyonluk nüfusunun yarısı ölen Kamboçya halkına yardımı amaçlayan bu katkının, ICFTU tarafından organize edilmesi, kuruluşumuz üyelerince de sürdürüleceğine inanıyorum.

Kendilerinin seçmedikleri ve birbirinin ardından zorla kabul ettirilen rejimlere sahip Kamboç halkının kaderini paylaşıyor ve dünyanın geri kalan bölgelerinin aktif ilgisi aracılığıyla, nasıl yöneticileceğini kendilerinin saptayacağı günü bekliyoruz.»

GREVDEN 24 SAAT ÖNCE ANLAŞMA SAĞLANDI VE...

45 BİN DYF - İŞ ÜYESİ ADINA TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI.

TÜRKİYE Demiryolları İşçi Sendikaları Federasyonu (DYF-İŞ) ile TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü arasında, 1 Haziran 1979 tarihinde başlayan 8. Dönem Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri 170 gün sonra olumlu sonuçlandı ve demiryolu işçileri beğenilen bir anlaşma yaptılar.

Anımsanacağı gibi, ücretlerde ve Cumartesi günlerinin de tatil sayılması konusunda TCDD ile DYF-İŞ arasında çıkan anlaşmazlık nedeniyle demiryolu işçilerinin almış bulunduğu grev kararı Bülent Ecevit hükümeti tarafından önce 1 ay, sonra da 2 ay süreyle ertelenmişti. Demirel tarafından kurulan yeni hükümet güvenoyu almadan önce, derhal konuyla yakından ilgilenmiş ve 12 Kasım Pazartesi günü DYF-İŞ yöneticileriyle başladığı görüşmeleri, 19 Kasım Pazartesi günü sonuçlandırmak suretiyle Ülkemizi büyük bir grevin eşiğinden döndürmüşlerdir. Böylelikle demiryolu işçilerinin 21-22 Kasım gecesi başlatacakları grev de, kaldırılmış oldu.

DEMİRYOLU İŞÇİLERİNE SAĞLANAN ÖNEMLİ HAKLAR

1 yıl süreyle yapılan DYF-İŞ ile TCDD arasındaki 8. Dönem Toplu İş Sözleşmesi'nden 45 bine yakın demiryolu işçisi yararlanacak .

DYF-İŞ Genel Merkezi'nden verilen bilgiye göre Aralık ayın dan itibaren demiryolu işçileri de memurlarımız gibi Cumartesi günleri tatil yapmaya başladılar. Haftada 5 gün 45 saat üzerinden çalışacak işçilere 48 saat üzerinden ödeme yapılmasının yanısıra, yine Cumartesi günü işyerlerinde çalıştırılma durumu doğduğu takdirde 3 saate kadar olan mesai için yüzde 75, fazlası için ise yüzde 100 zamlı ödeme yapılması kararlaştırıldı.

Saat ücretlerine, derecelerine göre önemli zamlar alan demiryolu işçilerinin bu arada emek zammı 40 kuruşa yükseltildi ve askerlikte geçen sürelerin de emek zammı hesabında dikkate alınması uygun görüldü. Sözleşmede sağlanan haklardan bazı önemli olanları şöyledir :

Daha önce her ay brüt olarak alınan 1.250 liralık yakacak zammı, Haziran-Ekim 79 dönemi için net olarak bin, Kasım 1979 tarihinden itibaren de net 2 bin liraya çıkarıldı.

SADIK ŞİDE, DYF-İŞ SÖZLEŞMESİNİ İMZALARKEN, DYF-İŞ GENEL SEKRETERİ ÖMER SÖNMEZ MEMNUN.

ULAŞTIRMA BAKANI HÜSEYİN ÖZALP VE DYF-İŞ GENEL BAŞKANI ŞERAFETTİN AKOVA SÖZLEŞMEDEN SONRA BİRARADA.

İaşe bedelleri, Haziran 1979 tarihinden 31.12.1979 tarihine kadar 40 lira, 1 Ocak 1980 tarihinden itibaren de 45 lira olarak ödenecektir. Bu dönemlerde yemek yemeyenlere 50 lira üzerinden ödeme yapılacaktır.

SÖZLEŞME TÖRENİ

Bunun yanında çeşitli sosyal haklar da bu sözleşmeyle sağlandı.

23 Kasım Cuma günü Büyük Ankara Oteli'nde yapılan sözleşme imza töreninde konuşan Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp, özetle şunları söyledi :

«Türk kamu oyunu ve 40 bin demoryolu işçisini yakından ilgilendiren ve 165 gün gibi uzun bir süreden beri, gerekçesi de tam olarak bilinmeyen ve Ecevit hükümeti tarafından askıda bırakılan ve hatta grevin eşiğine kadar getirilen 8' Dönem Toplu İş Sözleşmesi, 5 gün gibi kısa bir zamanda imzalanabilir hale getirilmiştir. Bu yaklaşımda DYF-İŞ ile Türk Taşıt İşverenleri Sendikası (TÜTİS) mensuplarına, göstermiş oldukları yakın ilgiden ve anlayıştan dolayı huzurunuzda kendilerine teşekkürü bir şerefli görev sayıyorum.

İşçi haklarının devamlı savunucusu olduğumuzun en güzel bir örneği zannederim bu ilk icraatımızda sergilenmektedir. Kısa sürede bu sonuca ulaşmamızda en büyük yardımcımız, sloganlar ve siyasi istismarlar yerine, işçi ve işveren haklarına, işçinin emeğiyle alınterine ve sosyal adalete inançla bağlılığımız olmuştur. Sağlanan bu önemli ücret zammı sosyal haklarla, işçi kardeşlerimizin, son iki yıl içinde dayanılmaz hale gelen hayat pahalılığının sıkıntılarını bir ölçüde gidereceğini ümit ediyorum.

Bilindiği gibi, demiryolu taşımacılığı memleketimizin ekonomisinde, sanayileşmesinde ve kalkınmasında çok önemli biryer tutmaktadır. Özellikle son yıllardaki petrol sıkıntısı demir yolu taşımacılığına hayati önem kazandırmıştır. Bu kadar önemli bir hizmetin içinde bulunan işçilerimizin ihmale uğratılmasıyla demiryolu hizmetlerinin başarıyla yürütülmesi mümkün değildir. Sosyal huzurun temeli olan bu anlaşmalarla işçi kardeşlerimize sağlanan imkanlara karşılık daha verimli bir çalışma ile genel ekonomimize büyük katkıda bulunarak Türkiye'nin içinde bulunduğu sıkıntılardan biran önce kurtarılmasına yardımcı olacaklarına inaniyor ve bunu kendilerinden bekliyorum.»

ULAŞTIRMA BAKANI HÜSEYİN ÖZALP DYF-İŞ SÖZLEŞMESİ İMZA TÖRENİNDE KONUŞURKEN

ŞİDE'NİN KONUŞMASI :

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık Şide, toplu sözleşmenin kendi hükümetleri döneminde çok kısa bir süre içinde bağıtlanmasından dolayı Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp'ı övdü ve anlaşmanın yapılması için gösterdiği içten yaklaşımdan duydukları mutluluğu açıkladıktan sonra şöyle dedi :

«Güzel bir sözleşme yapılmıştır. Bunun gibi büyük çaplı sözleşme halen müzakere safhasındadır. Ülke ekonomisini iyi bir düzeye çıkaracak yeni yeni sözleşmeler yapılmasını diliyor ve temenni ediyoruz.»

AKOVA'NIN KONUŞMASI :

DYF-İŞ Genel Başkanı Şerafettin Akova da özetle şunları söyledi :

«Müntesibi olmakla gurur duyduğum, gerçekçi bu örgütün sorumlu lideri sıfatıyla, tüm arkadaşlarımı yarattıkları bu muhteşem eserlerinden dolayı yürekten kutluyor, başarılarının sürekliliğini diliyorum.

Bu arada, gerçekten büyük bir anlayış, vukufiyet, yurt ve görevseverliğin kuşkusuz güzel örneklerini vererek, daha makama oturur - oturmaz, soruna el atarak çözümlenmesinde inkarı olanaksız gayret ve katları bulunan Ulaştırma Bakanı Sayın Hüseyin Özalp'a huzurlarınızda 40 bin demiryolu işçisi adına, selam, sevgi ve saygılarımla birlikte şükranlarımı arzetmeyi bir borç sayıyor ve bu görevi yaparken de mutluluk duyduğumu belirtmek istiyorum.

Biz demiryolcular fedakâr olduğumuz kadar da vefakâr kimseleriz, biz, bize hizmet edenleri her zaman taktir eder ve her an anımsarız biz demiryol işçileri olarak, ülkemizin kalkınması doğrultusunda prodüktif çalışma koşullarına en uygun biçimde katılarak, aldıklarımının karşılığını en iyi biçimde vermeye kararlıyız, inançlıyız. Bu konuda Türk halkına söz veriyoruz.»

TÜRK-İŞ'te BİTEN VE DEVAM EDEN TOPLU SÖZLEŞMELER

1979 yılı, toplu iş sözleşmeleri bakımından oldukça hareketli geçmiştir. Yıl sonuna kadar imzalanması beklenen sözleşmelerle birlikte toplam 600 bin civarında TÜRK-İŞ üyesi bu kapsama girmiş olacaktır.

1980 yılı, kamu kesimi sözleşmeleri bakımından büyük önem taşır haldedir. Bu yıl, 15 işkolu toplu iş sözleşmesinin yenilenmesi beklenmektedir. Sözleşmeler, yaklaşık olarak 850 bin TÜRK-İŞ üyesini kapsayacaktır.

Yeni yılın ilk ayından itibaren başlayacak olan toplu iş sözleşmesi müzakereleri için ortak stratejinin tesbiti ve muhtemel uyuşmazlıklarda birlikte hareket edilmesinin sağlanması amacıyla ilgili kuruluş yetkili temsilcileriyle toplantılar yapılmasının yararlı olacağına inanıyoruz.

Türk ekonomisinin darboğazlarda oluşu, ülkenin yakın tarihimizde görülmemiş sıkıntı içinde bulunuşu, toplu iş sözleşmeleri müzakerelerini de, ciddi şekilde etkilemeye başlamıştır.

Sona ermek üzere olan, 1979 yılının Kasım ve Aralık aylarında imzalanan yahut imzalanmak üzere olan ve halâ uyuşmazlıkta bulunan toplu iş sözleşmelerimiz bulunmaktadır.

Bunlar, Konfederasyonumuz Genel Merkezine ulaşan bilgilere ve dergimizin baskıya girdiği tarih itibariyle şöyle özetlenebilir :

	SENDİKA	MÜESSESE	İMZA TARİHİ
1)	ÇİMSE-İŞ	Çimento Sanayii T.A.Ş.	29 Ağustos 1979
2)	TEZBÜRO-İŞ	S.S.K. Genel Müdürlüğü	5 Eylül 1979
3)	TÜRK METAL	METAŞ	6 Ekim 1979
4)	AĞAÇ-İŞ	İmar ve İskân Bakanlığı	14 Ekim 1979
5)	DYF-İŞ	TCDD Genel Müdürlüğü	20 Kasım 1979
6)	SELÜLOZ-İŞ	SEKA Genel Müdürlüğü	24 Kasım 1979
7)	MADEN FEDERASYONU	T.K.İ. Genel Müdürlüğü	27 Kasım 1979
8)	TEKSİF	Tekstil İşverenleri Sendikası	(Görüşmede)
9)	TÜRK METAL	MKEK Genel Müdürlüğü	(Prosedürde)
10)	HAVA-İŞ	THY Genel Müdürlüğü	(Uyuşmazlıkta)
11)	TÜRK METAL	MESS	(Müzakerede)
12)	TES-İŞ	TEK-DSİ Genel Müdürlükleri	(Müzakerede)
13)	TES-İŞ	EİEİ - İller Bankası Genel Md.	(Müzakerede)
14)	TES-İŞ	Çukurova ve Kayseri Elkt. A.Ş.	(Müzakerede)
15)	SU-İŞ	İstanbul Belediyesi	(Müzakerede)
16)	KRİSTAL-İŞ	Paşabahçe Cam Sanayii	(Müzakerede)

Bu tablonun tetkikinden de anlaşıldığı gibi, 1979 yılı, toplu iş sözleşmeleri bakımından oldukça yüklü geçmektedir.

Müzakere ve uyuşmazlıkta olan sözleşmelerin de yakın tarihde imzalanan görüşmeleri örnek alarak çözüme kavuşturulabileceği umulmaktadır.

SOSYAL GÜVENLİK...

MALÜLLÜK, YAŞLILIK VE ÖLÜM SİGORTALARINDA PRİMİN YERİ

1976 yılından bu yana sosyal güvenlikle ilgili seminerlerde, seminere katılanlardan gelen sorular arasında, en çok dikkati çeken şu iki soru bulunmaktadır :

1) 5000 gün Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primi ödeyen kimse ile fiilen 25 yıl çalışıp 9000 gün ve hatta daha fazla sürede 9000 den de fazla gün prim ödeyen kimsenin ayni oranda (% 70) aylık alması haksızlık değil midir?

2) Ayni süre prim ödemiş olsalar dahi, son üç yıla kadar asgari ücretten prim ödeyip, son üç yılda tavan ücretten prim ödeyenle, belirli bir ücretle işe başlayıp, ücreti zaman içinde artarak son üç yılda tavan ücret seviyesine ulaşan ve bu şekilde belli bir artış takip eden ücreti üzerinden prim ödeyen kimsenin ayni miktarda aylık almasında haksızlık yok mudur?

Aslında bu durum, 506 Sayılı Kanun'un uygulanmağa başladığı tarihten bu yana mevcuttur. Ancak 1976 yılına kadar yaşlılık aylığı bağlananlar, 25 yıllık sigortalılık süresini doldurma şartı dışındaki diğer şartlarla aylık hakkı kazananlar olduğu için, bu iki soru içinde özetlenen durum açıkça fark edilemiyordu. Ama, 1 Nisan 1975 den bu yana bu durum artık gözle görülür hal almıştır.

Uzun vadeli sigortaların (Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları'nın), bugün çalışmakta olanların, kendilerinden önce çalışmış olanların güvencesini sağladıkları ve bunların güvencesinin de kendilerinden sonra çalışacaklar tarafından sağlanacağı prensibinden hareket edildiğinde, «primin» bu sigortalarda önemli yeri olduğu görülür.

Çalışmakta iken kendilerinden önce çalışanların güvencesini sağlamakta ne ölçüde prim ödeyerek katkıda bulunulmuş ise o miktarın, çalışamaz duruma (yaşlılık durumuna) gelindiğinde bu güvenceden alınacak hissenin (yaşlılık aylığı miktarının) tayininde bir ölçü olması lâzımdır aksi halde, haksızlıklardan bahsedilmesi önlenemez.

Haksızlıktan bahsedilmemesi için, prim ödeme süresinin, aylık oranının tesbitinde; ödenen toplam prim miktarının da (veya prime esas kazancın) eşdeğerlendirme katsayısı uygulanarak, aylığa esas alınacak ortalama gelirin tesbitinde esas alınmasını gerçekleştirmek gerekir.

Ancak, bunlar gerçekleştirilirken, Zelanka'nın raporu üzerinde tartışmalar yapılırken TÜRK-İŞ'in taviz vermeyeceği açıklanan, emeklilikte 25 yıl ve erkeklerde 55, kadınlarda 50 yaş ile aylık oranında % 70 unsurlarının gözden uzak tutulmamasına da dikkat gösterilmelidir.

Ayrıca böyle bir düzenlemede, genel hukuk kurallarına uyularak, müktesep hakların korunması da gözden uzak tutulmamalıdır.

Böyle bir düzenleme, sigortalılar arasındaki haksızlık kuşkusunu kaldıracağı gibi, Sosyal Sigortalardan prim kaçırılmasını önleyici bir önlem olacak ve bu suretle Sosyal Sigorta'ların güçlenmesi de sağlanacaktır.

Osman Nuri TEKMAN
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

AFL - CIO GENEL KURULU YAPILDI

GENEL BAŞKANLIKTAN ÇEKİLEN GEORGE MEANY'NİN YERİNE BAŞKANLIĞA LANE KIRKLAND SEÇİLDİ

AFL - CIO GENEL KURULUNDA AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BAŞKANI CARTER KONUŞURKEN.

AMERİKA Birleşik Devletleri İşçi Sendikaları Konfederasyonu (AFL-CIO)'nun 15 Kasım 1979 tarihinde başlayan ve beş gün devam eden Genel Kurulundan sonra, yılların genel başkanı 85 yaşındaki George Meany, aday olmamış ve tek aday, konfederasyonun Genel Mali Sekreteri Lane Kırkland, kongreye katılan 1200 delegenin yaklaşık binden fazla oyu ile Genel Başkanlığa seçilmiştir.

KONGREYE 1200 DELEGE ile 66 ÜLKEDEN GELEN KONUK KATILDI :

(AFL-CIO) nun 15 Kasım'da başlayan Genel Kurulu büyük bir rastlantı olarak, Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonun kuruluşunun 98 nci yıldönümüne rastlamıştır.

Kongreyi Birleşik Devletlerin çeşitli eyaletlerinden seçilerek gelen 1200 delege ile 66 ülkeden gelen 340 konuk izlemiştir.

Kongre, 40 yıldanberi konfederasyonun Genel Başkanlığını yapan George Meany'nin açış konuşması ile çalışmalarına başlamıştır. 85 Yaşındaki George Meany, salona tekerlekli sandalye üzerinde getirilmiş ve konuşmasını ancak buradan yapabilmiştir.

George Meany'nin konuşması hazır bulunanlar tarafından dakikalarca alkışlanmıştır. Meany, konuşmasında Amerikan Sendikacılığının tarihçesi üzerinde durmuş, özellikle sendikaların ve işçilerin Amerika'nın siyasal ve ekonomik hayatında yıllarca önemli rol oynadığını ve hemen hemen her konuda etkinliğini gösterdiğini bildirmiştir.

GENEL KURULA DENİZCİER BAŞKANLIĞINDA KATILAN TÜRK-İŞ HEYETİ :

Amerika İşçi Sendikaları Konfederasyonu (AFL-CİO) nun, Amerika'daki bazı televizyon istasyonları tarafından naklen yayınlanan Genel Kuruluna, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına (TÜRK-İŞ) Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER, Genel Başkan Vekili ve Türk Deniz Ulaş İş Federasyonu Genel Başkanı Emin KUL, K.T. Federe Devleti İşçi Sendikaları Federasyonu TÜRKSEN Genel Başkanı Necati TAŞKIN ile TÜRK-İŞ'ten dört teknik uzman da katılmıştır.

TÜRK-İŞ AMBLEMİ VE BAYRAĞI ARMAĞAN EDİLDİ :

Genel Kurula konuk olarak çağrılan yabancı sendika heyetleri adına verilen bir resepsiyonda, TÜRK-İŞ Heyetinin sendikacılığa veda eden George Meany'e armağan ettiği TÜRK-İŞ amblemini gösteren büyük bir plaket ve TÜRK-İŞ Bayrağı büyük ilgi uyandırdı.

Bu arada, TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER ile Başkan Vekili Emin KUL'un çeşitli armağanları da, Genel Kurulu izleyen öteki yabancı sendikacılara yeni Genel Başkan Lane Kırkland tarafından gösterildi.

CARTER TARAFINDAN BEYAZ SARAYDA VERİLEN RESEPSİYON :

Kongre'nin başladığı ilk gün, yerel saatle 14.00'te salona gelen ve bir konuşma yapan ABD Başkanı Carter, saat 17'de de yabancı sendikacılar onuruna Beyaz Saray'da bir resepsiyon vermiştir.

DENİZCİER, KUL, TAŞKIN ile dört teknik uzmanımızın da davetli olduğu, resepsiyonda CARTER'e takdim edilen heyetimize karşı yakın ilgi gösterildi.

CARTER'in resepsiyonunda, ayrıca, yabancı sendikacılar geç saatlere kadar sohbet ederek, çeşitli konuları tartıştılar ve aralarındaki işbirliğinin, daha arttırılması yolunda kararlar aldılar

Genel Başkan DENİZCİER ve Başkanvekili Emin KUL, Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (AFL - CIO) Toplantısında

DEMİREL HÜKÜMET PLANINDA DEĞİŞİKLİK İSTİYOR.

Demirel Hükümetinin M. Meclisi Genel Kurulundan 21 farkla güvenoyu almasından sonra, yeni hükümetin bundan sonra neler yapabileceği, ülkenin içinde bulunduğu darlık ve yokluklardan özellikle anarşi belâsından nasıl kurtulunabileceği büyük merak konusu.

Öte yandan, Demirel Hükümetinin onaylanan programında ekonomik konulara yeni yaklaşımlar bulunduğu gözden kaçmadı. Bu cümleden olarak hükümetin dördüncü beş yıllık planda bazı önemli değişiklikler önereceği belirtildi.

Program, özel kesime, üretim ve yatırımda aradığı «güven ortamı»nın yeniden sağlanacağını vadetmekte devletin, özel kesimin alanına girmeyeceğini belirtmekteydi.

Hükümet, ilk olarak Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nı değiştirmeyi hedeflemekte. Bu konuda Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun, yapılacak değişikliklerin, 77 Sayılı Yasanın verdiği yetkiye dayanılarak gerçekleştirileceğini söyledi. Hükümetin plan üzerinde değişiklik yapabilmesi, ancak Millet Meclisi kararı ile mümkün olabilmekte, Plân'da değişiklik öngören bir tasarının Millet Meclisi'nde karara bağlanması için 8 günlük bir süre gerekiyor.

Uluslararası Ekonomik kuruluşlar ve Ortak Pazar ile ilişkilerin, Türkiye'nin yararı doğrultusunda sürdürüleceği ve geliştirileceğini belirten hükümet programı, Dördüncü Plan'a ilişkin bu istekleri ile özellikle Dünya Bankası başta olmak üzere, öteki kuruluşların istekleri doğrultusunda bir davranış içine girmiş bulunmakta. Bilindiği gibi, uluslararası kuruluşlar, plandaki hedefleri iddialı bulmuş ve Türkiye'nin gerçeklerine uygun olarak değiştirilmesi gereğini vurgulamışlardı.

BİR YASA VE ELEŞTİRİLER

2089 SAYILI ÇIRAK, KALFA VE USTALIK YASASI İLE BU YASAYA YÖNELİK ELEŞTİRİLER - GÖRÜŞLER

Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık Eğitimi Genel Müdürü Dr. Cavit SİDAL, bu yasaya yönelik eleştirileri cevaplamış ve ayrıca şu önsözü yazmıştır :

«5 Temmuz 1977 günü 15987 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren ÇIRAK, KALFA ve USTALIK YASASI başlangıcından bu yana bir çok eleştirilere uğramıştır.

Yasanın uygulamaya konmak üzere olduğu bir dönemde yasa hakkındaki eleştirileri, bunlara ilişkin maddeleri, eleştirilerin dayanaklarını ve bu konulardaki görüşlerimizi saptamakta yarar görülmektedir. Bu suretle yasayı uygulamakla görevlendirilmiş yöneticileri ve yetkilileri aydınlatmak mümkün olacaktır.

Konuyu biri genelde öteki maddeler üzerinde tek tek ele almak doğru olacaktır. Genelde, il düzeyinde yetkili organ olan MAHALLİ ÇIRAKLIK EĞİTİMİ KOMİTESİ'ne çok geniş yetkiler tanınmış olduğu, bu yasa ile çırak ve kalfalar için Borçlar Yasasında, İş Yasasında var olan yasal hakların geriye götürüldüğü, Anayasa'ya aykırı hükümler bulunduğu iddiaları vardır. Yasanın çırak çalıştıranlar için cennet yaratan koşulları beraberinde getirdiği ileri sürülmektedir. Eleştirilerin, yasanın köle satımına prim veren, tarihin çarkını tersine çevirmeye çabalayan nitelikte bulunduğu iddiasına kadar vardığı görülmektedir. Aydın bir kesimden gelen bu eleştirilere karşı, esnaf ve sanatkârlardan bir kısmının da özellikle çırakların sigorta ettirilmesine ilişkin maddenin değiştirilmesi hakkında istekleri vardır.

Bütün bu eleştiri ve karşı eleştirilerde bazı haklı yönler bulunduğu gibi, yasayı ve onu tamamlıyan eğitim yönetmeliğinin getirdiği ilkeleri iyi kavrayamamış olmaktan ileri gelen yanılgılar da yer almaktadır.»

YASA VE ELEŞTİRİLER :

Genel Müdür SIDAL'ın bu konuya açıklık getiren görüşleri ile yasa maddelerinin karşılıklı eleştirilerini seri halde yayınlamayı uygun bulduk. İlgiyle izleneceğini umduğumuz eleştiri ve görüşler şöyle :

MADDE — 1 — Bu Kanun 507 sayılı Kanuna tabi iş yerleri ile 5590 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan mesleki teşekküllere kayıtlı iş yerlerine ve bu iş yerlerinde çalıştırılan çırak, kalfa ve ustalara uygulanır.

Devlete bağlı kurumlarla, Kamu İktisadi Teşebbüsleri kendi bünyelerinde çırak okulları açabilirler. Bu okullarda uygulanacak yönetmelikler, Milli Eğitim Bakanlığı ile ilgili kuruluş tarafından müstereken hazırlanır.

Eleştiri : Çırak okulu açma yetkisinin hangi kurum yada kuruluşlara verildiği hususu yeterince açık değildir. Devlete bağlı kurumlarla, Kamu İktisadi Teşebbüsleri kendi bünyelerinde çırak okulları açabilirler denmektedir. Özel kuruluşların durumu açık değildir.

Görüşümüz : Yasada özel kuruluşların çırak okulu açamıyacaklarına dair kesin bir hüküm yoktur. Çırak okulu açmak görevi de sadece Devlete bağlı kurumlarla, Kamu İktisadi Teşebbüslerine verilmemiştir. Özel kuruluşların, belirlenecek olan standardları sağlamak ve öğretim programlarını eksiksiz uygulamaları koşulu ile çırak okulu açabilmeleri mümkün olabilir.

MADDE — 3 — Bu Kanuna göre çırak çalıştırmak isteyen iş yeri sahibi veya kanuni temsilcisi alacağı çırak adayları için Mahalli Çıraklık Eğitimi Komitesine 7 iş günü içinde bilgi vermekle yükümlüdür.

Eleştiri : Çıraklık eğitiminde «zorunluluk» sistemi değil «isteğe bağlı» sisteminin getirilmiş olması hatalıdır. Mesleki ve teknik eğitim ve çırakların korunması açısından; Devletin doğrudan doğruya ve daha etkin müdahalesini sağlıyacak «zorlayıcı» bir sistem getirilmelidir.

Görüşümüz : Çırak bir öğrencidir (Madde 12/1). İş yeri sahibi yanına çırak almak suretiyle çeşitli yükümlülükler altına girmektedir (Madde 15/1; 20, 22, 25.) Bu yükümlülükleri üstlenip üstlenmemekte işyeri sahibinin istekli olması bir ön koşul olmalıdır.

MADDE — 5 — 1. Çırak olabilmek için, aşağıdaki nitelikleri ve şartları taşımak gerekmektedir.

a) En az ilköğrenimini bitirmek,

b) 12 yaşından küçük 18 yaşından büyük olmamak,

c) Seçtiği sanatın gerektirdiği evsafı haiz olmak,

2. Bazı sanatlara alınacak çıraklarda en az öğrenim dereceleri Çıraklık Kurulun-

ca tespit ve Milli Eğitim Bakanlığınca ilân olunur.

3. Çıraklık bir öğrenim dönemi olduğundan ilköğrenimini bitirmeyen ve fakat seçtiği sanatın gerektirdiği kabiliyetleri haiz bulunan kimseler, mahalli çıraklık eğitimi komitesinin muvafakatı ile çırak olarak alınır, ancak bu gibilerin kalfalık imtihanına girebilmeleri için çıraklık süresince okur - yazar olmaları şarttır.

Eleştiri : Maddenin 2. fıkrasında Çıraklık Kuruluna verilen yetki, Kurulun 12 yaşından küçük çocukları da çıraklık kapsamına alabileceği şeklinde yorumlanmaktadır.

Görüşümüz : Maddenin asıl amacı, bazı ustalık alanlarına giriş için gerek bedenen gerekse eğitimsel açıdan farklılıklar gösteren durumlarda Çıraklık Kurulu'na yetki vermektir. Daha açık söylemek gerekirse ağır işlere 12 yaşından daha büyüklerin çırak alınabilmesini sağlamak amacı güdülmüştür. Aynı durum eğitim özgeçmişi açısından da geçerlidir.

MADDE — 9 — Çıraklığa bir tecrübe devresi ile başlanır. Bu devre sanatın özelliklerine göre 1 aydan az 2 aydan fazla olamaz. Bu süre içinde taraflar çıraklık sözleşmesini o mahaldeki Çıraklık Eğitimi Komitesine önceden bildirmek şartı ile ihbarsız ve tazminatsız olarak feshedebilirler. Tecrübe devresinin sona ermesi üzerine Çıraklık Sözleşmesi kesinleşir ve bu devre çıraklık süresinden sayılır.

Eleştiri : Çırak adayını tanımak için 2 aylık deneme süresi az bulunmaktadır.

Görüşümüz : Deneme süresi bazı başka ülkelerde daha uzun olarak saptanmıştır. İsviçre'de bu süre 3 ay olarak kabul edilmiştir. İstisnai durumlarda ve tarafların rızası ile süre 6 aya kadar uzatılabilmektedir. Birleşik Amerika'da da bazı mesleklerde süre 2 ay dan daha uzundur.

MADDE — 12 — 1. Çırak bir öğrencidir. Bu Kanunun değinmediği hallerde diğer kanunlardaki çıraklıkla ilgili hükümler uygulanır.

2. Çıraklar iş yerinde çalıştırılan kimseler sayısına ithal edilemezler.

Eleştiri : Çırağı öğrenci olarak görmek, işyeri sahibine ucuz işgücü sağlamak, çırağın emeğinin sömürülmesini yasallaştırmak demektir.

Görüşümüz : Çırak üretim süreci içerisinde bir rol alarak bir mesleği öğrenen kişidir. Bu çalışmanın iki boyutu vardır. Biri üretime katkı (işçi) öteki öğrenme (öğrenci)'dir. Çırağı işçi boyutunda ya da öğrenci boyutunda ele almak mümkündür. İşçi boyutunda ele alma halinde, çırağa ödenen ücret artar, çırak himayeci bir kuruluşun (sendika) himayesine ve sosyal güvenlik sistemi içerisine girer, iş yasasının ve diğer yasaların sağladığı olanaklardan yararlanır. Ancak iş yeri sahibi, kendisine pahalıya mal olan bu işçiye verdiğinden fazlasını (kâr) alabilmek için onun eğitimini üstlenmez.

Buna zaman ve emek harcamak istemez. Okula gitmesi, sınavlara girebilmesi için izin vermekten kaçınır. Sonuçta adı çırak olan, fakat eğitilmesi için olanak tanınmayan bir işçi durumuna geçer. Zorlanırsa işyeri sahibi çırak almaktan kaçınır. Genç ya da yetişkin işçi kullanmayı yeğler. Çırağı işçi olarak kabul eden ülkeler vardır.

Çırağın öğrenci olarak kabul edildiği ülkeler arasında İsviçre ve Federal Almanya vardır. Çırak cep harçlığı sayılabilecek bir ücret alır. Sosyal güvenlik sistemi içerisine girmiştir. Ucuz işgücü oluşu nedeni ile işyeri sahipleri çırak almağa isteklidirler. Aslında çırağın maliyeti ödenen paraya eşit değildir. Çırağın maliyeti hesaplanırken okula gidiş, ve sınavlara giriş için ücretli izin, çalışma süresinin bir bölümünü öğretim için ayırma, bu maksatla malzeme zayiatı, alet ve avadanlıkların aşınması vb. giderleri de dikkate almak gerekir.

Görüldüğü gibi her iki uygulamanın da sakıncaları bulunmaktadır. 2089 sayılı yasa tercihini çırağın «öğrenci» olduğu yönünde kullanmıştır. Nitekim bunu doğrulayıcı ve takviye edici maddelere de yer vermiştir. Bunlar arasında, çırağın işyerinde çalışanların sayılarına dahil edilmemesi (Madde. 12/1), bir yıl öğrenimden sonra yılda bir ay ücretli izin verilmesi (Madde. 15), yıllık iznin çırağın yetiştirilmesi için açılan meslek kurslarının tatil edildiği aylarda verilmesi (Madde. 15/2), gibi hükümler vardır. Çıraklık sözleşmesinin feshedilebilmesi için öngörülen koşullar (Madde. 18-1/f-h; Md. 18-2/b), işyeri sahibinin çırağa karşı yükümlülükleri (Madde. 20/1, 2, 3), çırağın işyeri sahibine karşı yükümlülükleri sayılırken (Madde. 21/1, 2, 3) bu husus vurgulanmıştır. Madde 22'de «çırağın sanatını öğrenmesi için iş üzerinde bir öğrenci gibi çalışması şarttır.» hükmü yer almıştır. Diğer bazı maddelerde de çırağın izleyeceği öğretim programlarının hazırlanmasına,

kalfalık ve ustalık sınavlarına ilişkin hükümler bulunmaktadır.

MADDE — 13 — İş yeri sahibi çırağa işe başladığı günden itibaren İş Kanunu gereğince tespit edilen asgari ücretin % 30 undan aşağı olmamak üzere ücret ödemekle yükümlüdür.

Bu ücret, her altı ayda bir çırağın ücretin % 5 inden az olmamak üzere kademeli olarak artırılır.

Çıraklara verilen ücretler, her türlü vergiden muaftır.

Çıraklar hakkında çıraklık süresince 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun iş kazalarıyle meslek hastalıkları ve hastalık sigortaları hükümleri uygulanır.

Bu ücretlere ait primlerin hesabı Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikle saptanır.

Eleştiri : Bazı Esnaf ve Sanatkârlardan gelen eleştiriler özellikle bu maddede yoğunlaşmaktadır. İleri sürülen görüşler şu noktalarda toplanmaktadır.

a) Eğitim görevi Anayasamızda devlete verilmiştir. Yasa hem bu görevi devretmektedir hemde çıraklara para ödenmesi istenmektedir. Halbuki devlet okul'arında sanat öğrenen öğrencilere para ödenmemektedir.

b) Devlet okullarında okuyan öğrenciler sigorta edilmedikleri halde işyeri sahiplerinin çırakları sigorta ettirmeleri beklenmektedir.

c) Ustalık düzeyine ulaşan bir çırak sonunda bir işyeri açabileceğinden BAĞ-KUR'a kayıt olacaktır. Çırakları şimdiden BAĞ-KUR'a kaydettirmek daha doğrudur.

ç) Sigorta mevzuatı ve formalitesi çok karışık. Sigorta sistemi kolaylıkla yapılabilecek şekilde basitleştirilmeli ki, işyeri sahipleri çırakları sigorta ettirebilsinler.

d) Çırağa ödenecek ücret ile sigorta primi çok. Çırak pahalıya mal oluyor.

(Devamı Var)

BİLİNEN ADRES ÜZERİNDEN DÜZENLENMESİ GEREKEN BİLDİRİMİN İLAN YOLUYLA YAPILMASI, USULE VE YASA'YA AYKIRIDIR

YARGITAY ONBEŞİNCİ HUKUK DAİRESİ :
E. 1979/433
K. 1979/732
T. 5.4.1979

ÖZET : Gerçek kişilere yapılacak bildirim, muhatabın en son adresine yapılır. Dava dilekçesinin ve gıyap kararının, davacı tarafından bilinen adres üzerinden düzenlenerek bildirim yapılması gerekirken, ilân yoluyla bildirimde bulunulması usul ve yasaya aykırıdır.

DAVA : Taraflar arasındaki davanın Ankara Asliye 5. Hukuk Hakimliğince görülerek mahkeme ilâmında belirtilen gerekçelere binaen verilen hükmün duruşmalı olarak temyizen incelenmesi davalılardan N.G. tarafından istenmiş olmakla, gereği düşünüldü :

Hakiki şahıslara yapılacak tebligat, tebliğ yapılacak şahsın en son adresine olur. Dava 29.4.1977 tarihinde açılmıştır. Davadan önce Karayolları Genel Müdürlüğünün Ankara Valiliğine gönderdiği 22.11.1976 günlü cevabî yazılarında davalılardan N.G.'nin Karayolları Genel Müdürlük Sosyal İşler Müdürlüğü emrinde uzman olarak çalıştığı bildirilmiştir. Bu durum, davacı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından da bilindiğine göre, davetiyenin, dava dilekçesinin ve giyap kararının bu adres üzerinden düzenlenmesi ve tebligat yapılması gerekli iken, adresinin m eçhul oldu - ğundan söz edilerek, davetiye ve gıyap kararının ilânen tebliği suretiyle davalı N.G.'nin davaya karşı cevap ve savunmada bulunmasına imkân verilmek sizin gıyabında duruşma yapılarak «ödetme» kararı verilmesi sul ve kanuna aykırı görülmüştür. uB yanlışlık, esası etkileyecek niteliktedir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenle, mahlali mahkeme kararının davalı N.G. yararına BOZULMASINA, 5.4.1979 günün de oybirliğiyle karar verildi.

İŞ BAĞITININ İŞÇİ TARAFINDAN BOZULDUĞU KESİNLİKLE SAPTANAMAZSA, İHBAR VE KIDEM ÖDENCESİNİN İŞVERENCE ÖDENMESİ GEREKİR

YARGITAY DOKUZUNCU HUKUK DAİRESİ :
E. 1979/4238
K. 1979/4841
T. 2.4.1979

ÖZET : İş bağıtının işçi tarafından bozulduğunun kesin olarak saptanamaması durumunda, ihbar ve kıdem ödenmesinin mahkemece reddedilmesi, yasaya aykırıdır. (1475 s.Y.m. 13)

DAVA : Davacı, ihbar ve kıdem tazminatıyla yıllık ücretli izin parasının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm, süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü :

KARAR : Davacı, iş sözleşmesinin haksız olarak bozulduğundan söz ederek, ihbar, kıdem ve ücretli izin parası istemiştir.

Mahekme, ücretli izin isteğini kabul etmiş ,davacının Sosyal Sigortalar Kurumu'na verdiği bir dilekçeyi esas alarak, ihbar ve kıdem tazminatını reddetmiştir.

Gerçekten, Sosyal .Sigortalar Kurumu'na verilen dilekçe, tarihi itibariyle, işten çıkarıldığı nı söylediği tarihten 11 ay sonradır; bu dilekçe, iş sözleşmesinin işçi tarafından bozulduğunu gösteren nitelikte değildir.

O halde, davacının gösterdiği şahitler dinlenerek, davalının savunması da nazara alınarak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile davanın reddi yanlıştır.

SONUÇ : Temyiz edien kararın, gösterilen sebepten davacı yararına BOZULMASINA oy birliğiyle karar verildi.

İŞÇİYE İLİŞKİN «ZORLAYICI NEDENLER»'LE İŞÇİ, İŞVERENE İLİŞKİN NEDENLERLE DE İŞVEREN, BİLDİRİMSİZ FESİH YETKİSİNİ KULLANAMAZ

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU :
E. 1977/9-876
K. 1979/316
T. 21.3.1979

ÖZET : İş Yasası'nın 17. maddesindeki «zorlayıcı nedenler» işçiye, 16. maddedekiler ise işyerine ilişkin olup, işçiye ilişkin «zorlayıcı nedenler»'le işçi, işyerine ilişkin nedenlerle de işveren «bildirimsiz fesih» yetkisini kullanamaz. (1475 s.Y.m. 16/son, 17/son)

DAVA : Taraflar arasındaki alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; İzmir 2. İş Mahkemesi'nce davanın kısmen red ve kısmen kabulüne dair verilen 8.3.1977 gün ve 64/63 sayılı kararın incelenmesi, davacı vekili tarafından istenilmesi üzerine,

Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesi'nin 13.6.1977 gün ve 7121/9225 sayılı ilâmı :

(Mahkeme, akdin bozulmasında zorlayıcı sebep bulunduğunu kabul ederek, İş Yasası'nın 16 ve 17. maddelerinin son bentlerine göre ihbar tazminatına ait isteği reddetmiştir. Bu olayda, iş sözleşmesi işveren tarafından bozulmuştur. İşverenin ileri sürdüğü sebep, İş Yasası'nın 17. maddesinin 3. bendinde yazılı zorlayıcı sebeplerden değildir. Bu itibarla, iş sözleşmesini, ihbar öneline uymadan bozan işverenin, ihbar tazminatı ödemesi gerekir) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda; Mahkemece, önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra, gereği görüşüldü :

KARAR : İş Kanunu'nun 17. maddesinin 3 sayılı bendi uyarınca, «işyerinde işçiye, bir haftadan fazla süre ile çalışmaktan alıkoyan bir zorlayıcı sebebin ortaya çıkması» halinde, işveren bildirimsiz fesih hakkını kullanabilir. Aynı Yasa'nın 16. maddesinin 3 sayılı bendi uyarınca ise «işçinin çalıştığı işyerinde bir haftadan fazla süre ile işin durmasını gerektirecek zorlayıcı sebepler ortaya çıkarsa», bu takdirde işçi, bildirimsiz fesih hakkını kullanabilir. Görülüyor ki, zorlayıcı sebeplerden 17. maddedeki, işçiye ilişkin olup, bildirimsiz fesih yetkisi işverene, 16. maddeki işyerinde ilişkin olup, fesih yetkisi işçiye aittir. O halde, işçiye ilişkin zorlayıcı sebep halinde de işveren bildirimsiz fesih yetkisini kullanamaz. Bu nedenlerle mahkemece, Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi, usul ve yasaya aykırıdır. Direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının özel daire bozma kararında gösterilen sebeplerden dolayı BOZULMASINA oybirliğiyle karar verildi.

KAMU KURULUŞLARININ HARCAMALARI ÖNGÖRÜLEN HEDEFE ULAŞAMADI

1979 yılı Ağustos ayı sonuna dek onbeş kamu kuruluşuna ait projeler için yapılan nakdi harcama, öngörülen hedefin yüzde 29,5'i düzeyinde kaldı. Devlet Plânlama Teşkilatı tarafından önemli projelerle ilgili olarak hazırlanan rapora göre, 31 Ağustos tarihi itibariyle 15 kuruluşun 10'unda, projeler için 1979 Programı'nda ayrılan ödeneklerin yarısı ya da daha fazla bölümü kullanılmamış bulunuyor.

Toplam proje sayısı 77 olan kamu kuruluşları içinde, en fazla projeye sahip olan kuruluş, Türkiye Elektrik Kurumu olarak belirlendi. Toplam proje maliyetleri 172 milyar lirayı bulan 20 adet TEK projesi için 1979 Ağustos ayı sonuna dek 36 milyar lira tutarında harcama yapıldığı bildirildi.

15 KURULUŞ, 77 PROJE :

Aralarında Etibank, Türkiye Kömür İşletmeleri, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu, Petkim, T. Demir ve Çelik İşletmeleri, Et ve Balık Kurumu, SEKA ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın da bulunduğu 15 kamu kuruluşuna ait 77 adet projenin toplam maliyeti 298 milyar 281 milyon lira dolayında hesaplandı. Bu tutarın yüzde 75,6'sını oluşturan 225 milyar 538 milyon liralık bölümün dış kaynaklardan finanse edileceği belirlenirken, Ağustos ayı sonuna dek söz konusu projeler için 40 milyar lirası dış kaynaklardan olmak üzere 87 milyar 996 milyon lira harcama yapıldığı saptandı.

1979 Yılı Programı'na göre, bu projeler için 49 Milyar 574 milyon liralık ödenek ayrıldı. Ancak, yılın sekiz aylık dönemi boyunca, bu tutarın yüzde 55'i oranındaki 27 milyar 165 milyon liralık bölümü harcanabildi. 1979 yılında da kuruluşlar içinde en yüksek tutardaki harcama TEK projeleri için yapıldı. Ocak-Ağustos aylarını içine alan dönemde, 20 TEK projesi için, 9.3 milyar lirası dış finansman yoluyla olmak üzere toplam 12,9 milyar liralık harcama yapılırken, dönem içindeki parasal gerçekleşme oranı da yüzde 62,7'ye ulaştı.

KAMU KURULUŞLARININ HARCAMALARI :

Demir Çelik İşletmeleri'nin 7 adet projesi için yapılan harcama ise 3,5 milyar lira düzeyinde gerçekleşti. Böylece, öngörülen 5,5 milyar liralık proje maliyetinin yüzde 65'4'ü Ağustos ayı sonuna dek harcanmış oldu.

İNŞAAT MALİYETLERİ YÜKSELİYOR

İnşaat maliyetlerindeki hızlı artış eğilimi süreklilik kazanmakta. Ağustos 1979'da inşaatların ortalama metrekare maliyeti 5.413 liraya yükselirken, bir önceki aya göre yüzde 4,3 oranında, bir önceki yılın eş ayına göre ise yüzde 94,8 oranında artış oldu.

Ağustos ayındaki artış sonucu, inşaatların 1979 yılının ilk sekiz ayındaki ortalama metrekare maliyetleri 5 bin liraya yaklaştı. Geçen yılın eş dönemindeki ortalama metrekare maliyetleri ise 3 bin liranın altındaydı.

İnşaat maliyetleri sürekli artarken, inşaat faaliyetlerinde de duraksama gözlenmekte. İnşaat faaliyetlerindeki duraksama, ruhsatların yanısıra, kullanma izinlerine de yansımış bulunmakta ve inşaatlar gerek sayı, gerekse yüzölçümü olarak azalmakta.

İnşaat faaliyetlerindeki duraksama, maliyetlerdeki artış yanında, inşaat malzemelerinin sağlanmasındaki güçlüklerden de etkilenmekte.

Yatırımların izlenmesinde önemli bir gösterge olan inşaat sektöründeki duraksama yanında, tapudaki kayıtlı işlemlerin gelişimi de geçen yıllara göre yavaşlama göstermektedir.

SANAYİ ÜRÜNLERİ DIŞALIMI ARTIYOR

Alınan ekonomik istikrar önlemleri doğrultusunda, dışalımda önemli bir kısıntıya gidilmiş olmasına karşın, 1979 yılının ilk dokuz aylık döneminde gerçekleştirilen alımların, geçen yılın eş dönemine göre daha yüksek olduğu belirlendi.

Edinilen bilgilere göre, bu yılın Ocak - Eylül döneminde 3 milyar 632 milyon dolar dolayında dışalım yapıldı. Bu miktar, geçen yılın eşdöneminde gerçekleştirilen 3 milyar 153 milyon dolar dolayındaki dışalım değerine göre 478 milyon 854 bin dolar daha fazla oldu.

Türkiye'nin dışsatım ve döviz gelirlerinin tümünü yutan ham petrol alımlarının, dokuz aylık dönemde, geçen yıla göre bir miktar azaltıldığı dikkati çekti. Ham petrol dışalımı, geçen yılın Ocak - Eylül dönemine göre yüzde 10,7 oranında azalarak, 724 milyon 89 bin dolardan 646 milyon 663 bin dolara geriledi. Dışalıma, ilişkin veriler, ham petrol alımlarındaki azalmaya karşın, ham petrole göre daha pahalı olan fuel-oil ve öteki

petrol ürünleri dışalımının, geçen yıla göre hızlandığını ortaya koydu. Bağlantıların zamanında gerçekleştirilmemesi ve döviz darboğazı yanısıra, petrol politikasının iyi ve verimli saptanamamasından kaynaklanan bu durum, Türkiye'nin fuel-oil dışalımının, geçen yıla göre yüzde 217 artarak, 45 milyon 361 bin dolardan 143 milyon 948 bin dolara yükselmesine neden oldu.

Dışalımdaki artışla birlikte, sanayi ürünleri alımında da 20 milyon 79 bin dolarlık bir artış meydana geldi. Böylece, geçen yıl 2 milyar 30 milyon dolar dolayında döviz ödenen sanayi ürünleri için ayrılan miktar, bu yıl 2 milyar 158 milyon dolara yükseldi.

Sanayi ürünleri arasında, gübrede yüzde 94.6'lık bir artış meydana geldi. Geçen yılın Ocak - Eylül dönemine göre 600 bin ton daha fazla olarak ithal edilen 265 bin dolarlık gübre, değer olarak sanayi ürünleri içinde makine sanayii ve öteki kimya sanayii ürünlerinden sonra üçüncü sırada yer aldı. 1978'in ilk dokuz aylık döneminde 310 milyon doları aşan demir-çelik sanayii ürünleri dışalımı ise, bu yıl yüzde 23,5 oranında azalarak 237,milyon dolara indi.

KISA... KISA... KISA... KISA... KISA... KISA... KISA...

BÜTÇE GELİRLERİ 219 MİLYAR LİRAYI AŞTI

1978 yılı başından Ağustos sonuna kadar 130 milyar 635 milyon lira olarak gerçekleşen konsolide bütçe gelirlerinin, 1979 un aynı döneminde % 58.2 oranında artışla 219 milyar 389 milyon liraya yükseldiği belirlendi.

9 AYLIK İTHALAT 3.6 MİLYAR DOLARA YÜKSELDİ...

Bu yılın Ocak - Eylül döneminde 3 Milyar 631 milyon dolarlık ithalat, 1 milyar 655 milyon dolarlık ihracat yapıldığı açıklandı.

Aylık ithalat en yüksek düzeyine 621 milyon dolarla Eylül ayında ulaştı. Bu geçen yılın Eylül ayına göre % 65'lik bir artışı gösteriyor.

Bu yıl Ocak - Eylül döneminde ithalatımız 1978 yılının aynı dönemine nazaran 478 milyon dolar tutarında ve % 15,2 oranında artış gösterdi.

1979 yılı ihracat programı 2 milyar 750 milyon dolardır. Ocak - Eylül döneminde ihracat programının % 60 ı gerçekleştirildi. 1978 yılında ise, 2 milyar 550 milyon dolarlık ihracat programlanmış ve 9 aylık dönemde program % 56 gerçekleşmişti.

Bu yıl Ocak - Eylül döneminde ihracat 1978 yılının aynı dönemine göre 220 milyon dolar tutarında ve yüzde 15.2 oranında artış gösterdi.

AMERİKA SENTETİK AKARYAKIT. YAPACAK

Sentetik akaryakıt üretiminde kullanılmak üzere Amerikan Senatosu, 2 milyar dolarlık ödeneği kapsayan bir yasa tasarısını onayladı. Sentetik akaryakıt fabrikaları için de toplam 6 milyar dolar harcanacak.

Sentetik akaryakıt üretmek üzere kurulacak fabrikalar özel petrol şirketlerinin para yardımı yapmaması halinde ödemeyi hükümet yapacak. Sentetik akaryakıt, gaz artıklarından, kömürden, neft yağından ve katrandan elde edilmekte.

1980'DE DIŞ FİNANSMAN GEREKSİNİMİ 2,6 MİLYAR DOLAR

Türkiye'nin 1980 yılı dış finansman gereksiniminde 1,5 milyar dolarının uzun ve orta dönemli borçlanmalar yoluyla, 250 milyon dolarlık bölümünün de IMF'in kredi dilimleriyle finanse edilebileceği belirlendi.

ÜÇ MALİYE ESKİ BAKANI : «DURUM ÜMİTSİZ DEĞİL»

Maliye eski Bakanlarından Mesut Erez, Besim Üstünel ve Cihat Bilgehan ekonomimizin içinde bulunduğu durumu değerlendirdiler. Üç eski Bakan da «ekonomik durumun ümitsiz olmadığı»nda birleştiler.

OPEÇ, TÜRKİYE'YE YARDIM YAPACAK

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) bünyesinde oluşturulan Petrol Fonu'nun, ödemeler dengesi finansmanı için Türkiye'ye yardımda bulunacağı bildirildi. Türkiye'nin Petrol Fonu'na yaptığı resmi başvurunun, Fon Yönetim Kurulu'nca olumlu karşılandığı açıklandı ve 15 milyon Dolar yardım yapılması Viyana'daki yönetim Kurulunda kararlaştırıldı.

ELEKTRİK KESİNTİLERİ, 37,5 MİLYAR LİRALIK ÜRETİM KAYBINA YOLAÇTI

Yurdumuzdaki elektrik kesintilerinin, bu yılın ilk 10 ayında 37 Milyar 500 milyon liralık üretim kaybına yolaçtığı; günlük 70 milyon kilovatsaat olan elektrik gereksinimine karşılık, üretimin 65 milyon kilovatsaatde kalmasıyla, günlük enerji açığının 5 milyon kilovatsaati bulduğu; bu durumun üretimi geniş ölçüde aksattığı bildirildi.

FİYATLAR, 29 YIL İÇİNDE 37 KAT ARTTI

Toptan eşya fiyatlarının 1950'den bu yana geçen 29 yıl içinde 37 kat arttığı, o tarihte 100 lira olan bir mal için 1979'da 3 bin 700 lira ödenmesi gerektiği belirlendi. Maliye Bakanlığı'nca yapılan araştırmaya göre, 1975 - 1979 arasındaki 4 yıllık dönemde de fiyatlar 1950'ye göre 20 kat artış gösterdi.

AİLE PLANLAMASI NE VERDİ...

NÜFUS PLANLAMA YASASI YÜRÜRLÜĞE GİRDİĞİNDEN BUYANA NÜFUSUMUZ 14 MİLYON KİŞİ ARTTI

Nüfus Planlaması Yasası'nın çıktığı 1 Nisan 1965 tarihinden bu yana, nüfusumuzun 14 milyon kişi daha arttığı öğrenildi. O tarihte 31 milyon olan Türkiye nüfusu, bugün yaklaşık 45 milyona ulaşmış bulunuyor. Oysa amaçlanan biçimde aile plânlaması etkin olarak yapılabilseydi, nüfusumuz bugün ancak 38-39 milyon civarında olacaktı. Böylece yasada amaçlanan ve Türkiye'ye sayısız faydaları dokunabilecek bir uygulama pek işe yaramış olmuyor.

Yetkililerin verdikleri bilgiye göre, Türkiye'de nüfus artış hızı yüzde 2,4 yani her yıl nüfus 1 milyonluk bir artış gösteriyor. Bu ölçüde bir artış, kalkınma için ayrılacak paranın yeni doğanların beslenme, sağlık, eğitim gibi ihtiyaçlarının karşılanmasına neden oluyor. Bu da kalkınmayı sekteye uğratıyor. Öte yandan nüfusun çokluğu ilerisi için büyük bir istihdam sorunu yaratıyor. Yeni doğan milyonlara iş olanaklarının yaratılma zorluğu, devlet adamlarını şimdiden derin derin düşündürmekte.

Bu arada Hacattepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsünden bir yetkili, «Nüfus artışının, kentleşme olgusunun hızlanmasıyla azalış kaydettiğini, gecekonduda yaşayanların köylerdeki aileler kadar çok çocuk sahibi olmak istemediklerini» belirterek, «Ayrıca yurt dışına giden ailelerin çokluğu nüfusumuzun daha fazla artışını önledi. Yine aile palanlaması çalışmalarının da bir ölçüde etkili olduğunu kabul etmek gerekir» şeklinde konuştu.

müjde... müjde...

KELLİĞE PAYDOS!..

DOKTOR OLMAYAN BİR MACARIN BULDUĞU HARİKA İLAÇ SAÇLARIN YENİDEN ÇIKMASINI SAĞLIYOR İLACIN FORMÜLÜ GİZLİ TUTULUYOR.

KEL MERHEMİNİN MUCİDİ ANDREAS BANFİ (Üstte)

Tıp adamı bile olmayan Andreas Banfi, Macaristan'da saç dökülmesini önlemekle kalmayıp, saçları da çıkartan mucizevi bir ilâç buldu. Budapeşte mağazalarının önünde bulucusunun adını taşıyan «BANFİ» adındaki ilâcı almak isteyen «Kel kuyrukları» oluştu. Andreas Banfi de önceden kel olup, ilâcı ilk olarak kendinde denedi.

DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDAN GELEN KELLER BANFİ SATAN DÜKKANLARIN ÖNÜNDE KUYRUKLAR OLUŞTURUYOR

Erkek - kadının estetiğe önem vermediği sanılan Doğu Bloku ülkelerinde, zaman zaman ortaya çıkan, sonuç olarak estetikle ilgili buluşlar, Batı'yı şaşırtıyor. Rumen Profesör Anna Aslan ve Sovyet Profesörü Bogomoletz'in, kişileri gençleştiren ilâçlarından sonra, Macaristan'da tıp adamı dahi olmayan Andreas Banfi kelliğe karşı mucizevî bir iksir buldu. «Kelin Merhemi» böylelikle bulunduktan sonra, saçsız Budapeşteliler, geçtiğimiz Şubat ayından bu yana, Tuna Nehri'nin üzerindeki kentin mağazaları önünde bitmez kuyruklar oluşturuyorlar.

Adını bulucusunun adından alan «Banfi»'nin görünüşü çirkin mi çirkin. Küçük bir kahverengi şişe içinde satılıyor. Fiyatı 180 Türk lirası. Batı'dan salt «Banfi» bulmak için gelen «Kel»'ler, formülünün ne olduğunu sorduklarında, şakacı Macarlar'dan şu yanıtı alıyorlar. «Biraz Macar kebabı gulaş, biraz paprika, birkaç gram Macar salamı ve az Macar bozkırı pujta...» Daha ciddi Macarlar ise, «Banfi»'nin, yüzyıllardan beri bilinen, vitamin enzim ve hormon zengini bitkilerden yapıldığını söylüyorlar.

Andreas Banfi, Budapeşte'de yaşamıyor. Başkentin 200 kilometre uzağında Rumen sınırı yakınında Bekeseseba Kasabası'nda sürdürüyor yaşamını. Komünist Partisi'nin bir «Piyonu» olarak sigorta kuruluşlarında, fabrikalarda, mobilya mağazalarında çalışmış. Kendi kelliği, merakı ve dehası, mucizevî ilâcı bulmasına yolaçmış.

«Banfi» damlaları bir kere saç dökülmesini kesinkes önlüyor. Tedavi, kişiden kişiye değişmekle birlikte, saçların en az 6 ay, en çok 3 yılda yeniden çıktığı söylenebilir. Amerika'dan, Japonya'dan, Avustralya'dan keller, «Banfi»'yi almaya Budapeşte'ye geliyorlar. Kısaca, kelin artık merhemi var ve başına sürüyor.

İÇTE OLUP BİTENLER

HALK OZANLARININ SOSYAL GÜVENLİK SORUNLARI TARTIŞILDI

Kültür Bakanlığı'nca Ankara'da düzenlenen «Türkiye Halk Ozanları Semineri»'nde, halk ozanlarının sosyal güvenlik sorunları tartışıldı, bu konudaki öneriler saptandı. Sosyal haklarla ilgili 10 kadar bildirinin sunulduğu seminerde ayrıca, konunun çeşitli yönlerden tartışıldığı açık oturumlar düzenlendi.

EĞLENCE YERLERİNE ELEMAN SAĞLAYAN ÖZEL BÜROLAR KAPATILACAK

Çalışma Bakanlığına yaptığı başvuru üzerine, film şirketlerine reklam ajanslarına ve eğlence yer lerine eleman sağlayan özel büroların, 1475 sayılı İş Yasası' na aykırı hareket ettikleri saptandı ve kapatılacağı bildirildi. Çalışma Bakanlığı'nca İçişleri Bakanlığı'na yapılan başvuruda, bu büroların Emniyet Müdürlükleri aracılığıyla kapatılmaları istenildi.

76 MEMURLUK İŞ İÇİN 1200 KİŞİ SINAVA GİRDİ

Samsun'daki sağlık ocaklarında çalıştırılmak üzere 76 me mur alınması için açılan sınava 1200 kişi girdi. Sınavlara ka tılanlardan 500'ünün ilkokul, 350'sinin ortaokul, 350'sinin de lise mezunu oldukları açıklandı.

HASTANE ÜCRETLERİNDE İNDİRİM YAPILDI

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İSLAMOĞLU, SSY Bakanlığı'na bağlı hastane ücretlerinde indirim yapıldığını açıkladı. İSLAMOĞLU'nun verdiği bilgiye göre, muayene ücreti 30 liradan 5 liraya, laboratuvar tahlilleri 50 - 250 liradan 5 - 50 liraya, cerrahi müdahaleler 100 - 3.000 liradan 100 - 1.000 liraya indirildi. Kalp cerrahi ile genel cerrahi amelyatları indirim dışı tutuldu.

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZ OTOMOTİV SANAYİİ KURUYOR

Ortakları yurt dışında çalışan işçilerden oluşan 2 milyar 250 milyon lira sermayeli bir otomotiv sanayiinin kurulacağı açıklandı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkilileri, Türkiye'nin ikinci otomotiv kuruluşu olan firmanın ilk planda otobüs imal edeceğini, daha sonra da kamyon, kamyonet ve oto yedek parçaları imalatına geçeceğini belirttiler. İzmir'de yağini belirttiler. İzmir'de yapım çalışmaları sürdürülen tesislerin, 8 ay sonra üretime baş layacağı da bildirildi.

TYS İLE ÇEK YAZARLAR BİRLİĞİ ARASINDA ANLAŞMA İMZALANDI

Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS) ile Çekoslovakya Yazarlar Birliği arasında, karşılıklı işbirliğini öngören anlaşma İstanbul'da imzalandı. TYS Genel Başkanı, Sendikanın son altı yılda ulusal ve uluslararası düzeyde büyük etkinlik gösterdiğini bildirdi.

İŞÇİ EMEKLİLERİ, AYLIKLARINA ZAM YAPILMASINI İSTİYOR

Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti İzmir Şube Başkanı Nejat OKCAN, «Türkiye'de işçi emeklileri, devlet babadan ikinci sınıf emekli muameleşi görmektedir. Bu sosyal adaletsizlik düzeltilmediği takdirde, 500 bin işçi emeklisi sokağa dökülecektir» dedi. Nejat OKÇAN, işçi emeklilerinin aylıklarının zaman geçirilmeden artırılmasını istedi.

PTT TESİSATÇILARI, İŞGÜÇLÜĞÜ ZAMMINI YETERSİZ BULDU

PTT'de çalışan telefon tesisatçıları, kendilerine ödenen işgüçlüğü zammındaki 197 liralık artışın yetersiz olduğunu açıkladılar. Tesisatçılar, Genel Müdürlüğe yaptıkları başvuruda, «işimizin güçlüğü ve riski gözönünde tutularak, artan hayat pahalılığına cevap verebilen bir ücret ödenene kadar, işgüçlüğü almıyoruz» dediler.

İSLAM ÜLKELERİNDE 75 BİN TÜRK İŞÇİ ÇALIŞIYOR

İslâm ülkelerinde çalışan Türk işçilerin sayısı 75 bine ulaştı. Türkiye'den işçi alan İslam ülkeleri arasımda Suudi Arabistan, 35 bin kişiyle başta geliyor. Yetkililer, Türkiye ile İslâm ülkelerinin toplumsal, ekonomik ve iklim koşullarının benzerliği nedeniyle, Güneydoğu bölgemizde yaşayan işçi lerin, bu ülkeleri tercih ettikleri ni açıkladılar.

DIŞTA OLUP BİTENLER

BULGARİSTAN'DA ÜCRETLERE ZAM YAPILDI

Bulgaristan Haber Ajansı / BTA, bazı ürünlere uygulanan destekleme politikasına son verilmesi üzerine, kimi mal ve hizmetlere zam yapılmasının zorunlu duruma geldiğini ve bu nedenle ücretlerin ortalama % 30, maaşların da % 25 yükseltildiğini bildirdi.

BOLİVYA'DA İŞÇİ SENDİKALARI, DARBECİLERİ TANIMIYOR

Bolivya İşçi Sendikaları Federasyonu bir açıklama yaparak, ülkenin içinde bulunduğu siyasal bunalımdan çıkabilmesi için Parlamentoyla diyaloğa hazır olduğunu, darbenin lideri Albay Natusch'u tanımadığını bildirdi.

KIBRIS'TA TEL - SEN GREVİ 3 AY ERTELENDİ

Kıbrıs Türk Telekomünikasyon işçilerinin başlattığı grev, Bakanlar Kurulu'nca 3 ay ertelendi. Erteleme gerekçesinde, grevin haklı nedenlere dayanmadığı ve toplu iş bırakımının, ülke güvenliği ile ekonomisini tahrip edeceği öne sürüldü.

TÜRKİYE'DEN İSVEÇ'E GÖÇMEN AKINI VAR

İsveç'in sosyalist eğilimli «Aftonbladet» gazetesinde, Süryani asıllı Türk'lerin çalışmak üzere Türkiye'den İsveç'e akın etmeye başladıkları yolunda bir haber yayımlandı. Habere göre, Türk'ler çeşitli aracılar kanalıyla 10-15 bin kuron ödeyerek geçişi sağlayabiliyorlar.

İNGİLTERE'DE 16 BİN İŞÇİYE ÇIKIŞ VERİLİYOR

İngiltere'deki ekonomik kriz sonucu yaklaşık 16 bin işçiye çıkış verilmek üzere hazırlık yapıldığı açıklandı. Nordwales'teki Demir Çelik Fabrikası'ndan 6.429, Doğu ve İskoçya bölgelerindeki iki fabrikadan 2.400, Northhamptonshire'deki fabrikadan 5.500, Massey - Ferguson'un İskoçya bölgesinde yılda 1.200 biçer-döver üreten fabrikasından 1.500, Singer fabrikalarından 3.000 işçinin çıkarılacağı, bu fabrikalarda da üretimin tümüyle durdurulacağı ya da azaltılacağı kaydedildi.

BOLİVYA'DA SENDİKACILAR TUTUKLANIYOR

Bolivya'da Başkan Roberto Guevera'yı deviren Albay Alberto Natsuch'a bağlı birliklerin, bir hafta önce başlayan ülke çapındaki grevlerin önlenememesi üzerine sendika yöneticilerini tutuklamaya başladıkları, baskınların aralıksız sürdürüldüğü bildirildi.

«THE TİMES» ANLAŞMAZLIĞI GİDERİLDİ VE YAYINA BAŞLANDI

Gazete basımında yeni teknolojilerin kullanılmasına karşı çıkan sendikalarla anlaşmazlık sonucu doğan grev yüzünden 11 ay önce kapatılan «The Times» gazetesi, uyuşmazlığın giderilmesi üzerine yeniden yayımlanmaya başlandı. Gazetenin ilk günkü nüshasının 400 bin basıldığı ve tümünün satıldığı bildirildi.

BATI AVRUPA'DA İŞSİZ SAYISI ARTACAK

İsveç Araştırma Enstitüsü nce yapılan tahminlere göre, önümüzdeki 10 yıl içinde Batı Avrupa'da işsiz sayısında büyük artışlar görülecek. 1990 yılında İngiltere'de 2 milyon 800 bin, Fransa'da 2.5 milyon, İtalya ve Federal Almanya'da 2 milyon, İspanya'da 1 milyon 700 bin, Yugoslavya'da 1.5 milyon kişi işsiz kalacak. Aynı Enstitü'nün araştırmasında, söz konusu yıllarda İsveç ve Norveç'te de işgücü sıkıntısı çekileceği kaydedildi.

İTALYA'DA 330 BİN BANKA VE BÜRO İŞÇİSİNİN GREVİ SÜRÜYOR

İtalya'da banka ve büro işyerlerinde çalışan yaklaşık 350 bin personelin, ücret artışı ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi istemiyle başlattığı grev sürüyor. Grevin, ekonomik yaşamı önemli ölçüde aksattığı bildirilmekte.

ABD'DEKİ İŞSİZ SAYISI 6,2 MİLYONA YÜKSELDİ

ABD Çalışma Bakanlığı'nın verilerine göre, ülkede işsiz sayısı sürekli yükselme gösteriyor. Eylül'de 5.8 olan işsiz sayısı, Ekim ayında yüzde 6 oranına ulaştı. Böylece ülkedeki tüm işsiz sayısı 6.2 milyon kişiye yükselmiş oldu. İlgililer, işsiz sayısındaki artışın, ekonominin genel eğiliminden kaynaklandığını bildirdiler.

BURHAN DODANLI

HOMO ERECTUS'un AYAK İZLERİ

Nihayet ve çok sıkı bir operasyondan sonra, araya araya bikâl olduğumuz HOMO-ERECTUS'un ayak izlerine rastlandı.

Anarşik bir olaydan aranıyor sanmayın, sakın hoca?

Altını ve üstünü çizerekten belirlemek gerekir ki, kendisi hiçbir anarşik olaya karışmamış olup, hiçbir kötü hâli ve yaramazlığı görülmüş değil..

E, değil de niye fellik fellik aranıyordu, diyeceksiniz... Eğer böyle diyecekseniz, doğrusu çok teessüf ederim. O zaman sizi, Sayın Homo-Erectus'u tanımamakla suçlarım, ki bu da ayıp kaçar.

Kimseyi değil de, Homo - Erectusu tanımamak...

Ha O'nu tanımamışsınız, ha büyük dedenizi... Hiç farkı yok. Çünkü kendisi bizzat büyük dedeniz olur...

Hafızai insaniyyenin nisyan ile malûl bulunduğu gerçeğinden hareketle gelin eski bilgilerimizi yenilemek açısından, birkaç gün önce gazetelerde yer alan bir haberi birlikte okuyalım..

İnsanoğlunun en eski atası Homo-Erectus'un 1,5 milyon yıllık ayak izleri Kenya'da bulundu

NAİROBİ (ANKA) — Kenya'da yaklaşık 1,5 milyon yıllık ve insanın en eski atalarına ait olduğu sanılan ayak izleri bulunmuştur.

Kenya'daki Turkana Gölü kıyılarında bulunan yedi ayak izinin yaşının radyometrik yöntemlerle saptandığı bildirilmektedir.

Göl kıyılarındaki tortularda bulunan ayak izlerinin insanın en eski atalarından ve ilk kez ayakları üzerinde yürüyen «Homo Erectus»a ait olduğu araştırmayı yürüten bilim adamlarınca belirtilmiştir.

İmdi bu girizgâhtan sonra, herhangi bir babayiğit çıkıp da, «Valla ben bu amcayı tanımıyorum...» diyebilemez... Çok değil, bundan sadece 1,5 milyon yıl önce yaşamış dedesini bilmez mi insan?...

PEKİ YA SONRASI?...

Sonrası monrası yok bu işin.. Kaldı ki daha ne olsun, adı HOMO, soyadı ERECTUS olan en büyük dedemizin ayak izini buluyoruz da, bununla yetinmeyip, «Peki, ya sonrası?...» diyoruz...

Ne var ki, bir bakıma da haklıyız, sayın vatandaşlar... Öyle ya, bu Ulu Herectus, ne yer, ne içerdi? Nelerden hoşlanır, nelerden nefret ederdi?...

Açıkçası, hobileri ne, fobileri nelerden ibaretti?

Ne iş tutardı? Zurna çalar mıydı? Hangi tür müzikten hoşlanırdı? Sesi güzel mi idi?.

Tüm bu ayrıntıları bilmek, hakkımız değil mi? Madem ki, kendileri insanoğlu'nun en eski atası...

Hiç değilse, bir fotoğrafı elimizde olsaydı, bakar bakar avunurduk...

Ama kül yulmaz bilim adamları, gene de bu mübarek ayak izlerinden birşeyler çıkarmış durumdalar...

Örneğin, Erectus Hazretlerinin boyu, 2 metre 76 santim, ağırlıkları ise 176,5 okka imiş. Kilosunu boyuna yedirmiş ,sırım gibi bir adam.

Öte yandan, Göl kıyısındaki bu izlere çok dikkatli bakılınca, zâtıalilerinin o nâzik sağ ayak başparmaklarının dış kısmında hafif bir nasır bulunduğu gözden kaçmamaktadır ve yere basarken hafif yaylanmalarından çıkan sonuca göre, kendileri basketbol oynamakta idiler. Basketbol oyununun tarihçesi b ö y l e c e n e ortaya ç ı k t ı ğ ı halde, rahmetlinin o tarihlerde basketbolu kimlerle ya da hangi takımlara karşı oynadığı da ne yazık ki bilmediklerimiz arasında..

Tüm bunları bilmemek ne acı değil mi? Acı olmasına acı, ama gerçek...

Hadi diyelim, ayakkabı numarası belli.. İzlere göre 59 numara pabuç giyiyormuş..

Fakat bıyıklı mı idi? Sakallı mı?.. Saçlarını ortadan mı ayırıyordu, usturayla mı kazıtırdı? Kaç numara şapka giyerdi? Nece konuşur, nece yazardı? Mek tuplarını çiviyle mi kazardı?

Dinozora mı biner, atla mı gezerdi?

Rahmetlinin tüm bu huylarını bilemedikten sonra, ayak izlerini bulmak neye yarar?

Emme velâkin bir milyon 500 b i n yıl önce yaşıyan Homo-Erectus'un ayak izlerini bulduğumuza göre, takır takır adam öldürüp hapisten firar eden anarşislerin de izlerini bi bulsak...

Hapisten kaçanlardan vazgeçtik, Sayıştay Başkanlığının köşe bucak aradığı 144 devlet memurunun ayak izini bulsak o da iyi.

Merak ettiyseniz, 25 Ekim tarihli bir Resmi Gazete alın ve aralarında okul müdürü, emniyet müdürü, komiser, yurt müdürü, ilköğretim müdürleri, mal müdürleri doktor vs gibi devlet hizmeti gören memurların Sayıştay Başkanlığınca neden izlerinin arandığını ordan okuyup öğrenin.. Sayıştay, «Mevzuata aykırı ve noksan görülen işlerden ötürü 832 sayılı kanunun 48.nci maddesi uyarınca» ifadesine başvuracağı bu memurları dairelerince gösterilen adreslerinde de bulamayınca, Resmi Gazeteye ilân verip izlerini aramaya koyulmuş...

Ya, işte böyle!.. Bir buçuk milyon yıl önceki ayak izlerini şappadak buluyoruz da, koskoca devlet memurlarını Resmi Gazeteyle arıyoruz...

TÜRK-İŞ İCRA KURULU ÜYELERİ BAŞBAKAN VE BAZI BAKANLARLA GÖRÜŞÜRKEN...

TÜRK-İŞ DEMİRE'LE 10 MADDELİK BİR «İSTEK LİSTESİ» SUNDU

TÜRK-İŞ İcra Kurulu üyeleri İbrahim DENİZCİER başkanlığında 7 Aralık günü Başbakan Süleyman DEMİREL'i ziyaret ederek çeşitli meselelerle ilgili 10 maddelik bir istek listesi sundular.

45 dakika süren toplantıdan sonra bilgi veren Başbakan DEMİREL görüşmenin nezaket ziyareti anlamında olduğunu bildirerek, önümüzdeki hafta içinde daha geniş bir süre için biraraya geleceklerini söyledi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER de yaptığı açıklamada, «Sayın Başbakan 10 gün içinde isteklerimizi cevaplandıracağını ve yeniden görüşebileceğimizi belirttiler. Bu arada, isteklerimizin yakın takipçisi olacağını bildirdiler» dedi.

Denizcier, yeni Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet KARAYİĞİT'in TÜRK-İŞ'e bağlı Yol-İş üyesi YSE-İŞ Sendikasının imzaladığı sözleşmeyi uygulamaması konusunda sorulan bir soruyu cevaplarken şöyle dedi :

«Bu konuda zaten mahkemeler karar aldı. Hafta içinde Köyişleri Bakanı ile bizzat görüşerek çözümleme yoluna gideceğiz.»

TÜRK-İŞ'İN HÜKÜMETTEN İSTEKLERİ

TÜRK-İŞ İcra Kurulunca Başbakan DEMİREL'e sunulan ve çözümü istenen konular şöyle sıralandı :

1 — İşsizliğin önlenmesi, tam istihdama ilişkin tedbirlerin alınması,

2 — İşyerlerinde can güvenliğinin süratle sağlanması - üretimin artışı.

3 — Dayanışma aidatlarıyla ilgili 1979/35 sayılı Başbakanlık eski genelgesinin iptali.

4 — KİT'lerin ıslahı ve işçinin yönetime katılması konusunun öncelikle ele alınması.

5 — İşçi - memur ayırımına kesin çözüm getirilmesi.

6 — Vergi adaletinin sağlanması, en az geçim indiriminin asgari ücret düzeyine çıkarılması.

7 — Tam süre çalışma yasasında gerekli düzenleme yapılması.

8 — Motor sanayiinin kurulmasında devletin destek olması.

9 — Sosyal kapsamlı yasaların öncelikle ele alınması.

10 — Bakanlar - sendikacılar toplantısının yapılması.

TÜRK-İŞ/LO ORTAK ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI STOCKHOLM'DE YAPILDI

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer ERGÜN başkanlığında bir hey'et İsveç İşçi Sendikaları Konfederasyonu (LO)'nun konuğu olarak Stockholm'de 26 Kasım 1 Aralık 1979 tarihleri arasında ortak toplantı yapmıştır.

1978 yılında LO ile geliştirilen ikili ilişkiler, İsveç'te bulunan 14 bin civarındaki Türk işçisinin temel ve güncel sorunlarını çözmek amacıyla bir ortak çalışma komisyonuna dönüştürülmüş olup, 5-8 Mart 1979 tarihleri arasında bir LO delegasyonu Türkiye'ye gelerek ilk resmi görüşmeyi yapmıştı. Yılda iki kere toplanması öngörülen bu komisyon, ikinci toplantı için İsveç'i kararlaştırmıştı.

TÜRK-İŞ/LO Ortak toplantısında ele alınan başlıca konular :

- İsveç Göçmen yasası, yabancıların genel durumu ve Türk İşçileri.
- İş piyasası, Türkler için çalışma koşulları, İstihdam, işsizlik.
- İsveç eğitim sistemi : Türk işçileri ve Türk işçi çocuklarının eğitim sorunları.
- İsveç'teki işçilerimizin geriye dönmeleri halinde tekrar intibak etme konuları (reentegrasyon).
- Türk işçi dernekleri ve kültürel faaliyetler.

Diğer dış ülkelere oranla Türk işçilerinin enaz sorunu olduğu ülke İsveç denebilir. Zira bugüne kadar parlâmento seçimleri dışında tüm eşitlik ilkeleri değerlendirilmiş, herkese bu ilkelerden (haklardan) yararlanma olanağı verilmiştir. Bu nedenle İsveç'te çalışan Türk işçilerinin güncel sorunları daha ağır basmakta olup bunlara zamanla çözüm getirmenin uygunluğu görüşü iki kuruluşca benimsenmiştir.